

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

TARR FERENC: PUSZTAI KÉPEK

(3. oldal)

FIATALOK

(4. oldal)

A KÖZMŰVELŐDÉS HÉTKÖZNAPJAI

NYÍRADONYBAN

EGY HÉTVÉGE BUDAPESTEN

(5. oldal)

**Hazánkba érkezett
dr. Bruno Kreisky**

**Ünnepélyes fogadtatás a Keleti pályaudvaron
— Díszvacsora a Parlamentben**

Szerdán az esti órákban Budapestre érkezett dr. Bruno Kreisky, az Osztrák Köztársaság szövetségi kancellárja, aki Lázár Györgynek, a Minisztertanács elnökének meghívására hivatalos látogatást tesz Magyarországon. Vele együtt érkezett felesége, Vera Kreisky. A kancellár kíséretében van az osztrák politikai, gazdasági élet számos vezető képviselője.

Az osztrák kormányfőt és a kíséretében levő személyiségeket a magyar és osztrák zászlókkal díszített Keleti pályaudvaron ünnepélyesen fogadták. A pályaudvar előtti téren katonai díszegység sorakozott fel csapatszólóval.

A vendégek fogadására megjelent Lázár György és felesége, Marjai József, a Minisztertanács elnökhelyettese, a kormány több tagja, s politikai életünk több más

vezető személyisége, köztük Nagy János külügyi államtitkár. Ott volt Randé Jenő, a Magyar Népköztársaság bécsi és Johan Josef Dengler, az Osztrák Köztársaság budapesti nagykövete.

A pályaudvar nagycsarnokában a vonatról leszálló vendégeket elsőként Lázár György és felesége, valamint Nagy János üdvözölte szívélyes, baráti kézfogással. Ezután üttörők virágcsokrokat nyújtottak át a vendégeknek.

A téren ezután díszjelharsant, majd a katonai egység parancsnoka jelentést tett Bruno Kreisky kancellárnak. Ezt követően a zenekar eljátszotta az osztrák és a magyar himnuszot, majd dr. Bruno Kreisky — Lázár György társaságában — ellépett a díszegység előtt és köszöntötte a katonákat. Üttörők virágcsokrokat nyújtot-

ak át a vendégeknek. Ezután az osztrák kormányfő és a kíséretében levő személyiségek üdvözölték a fogadásukra megjelent magyar közéleti vezetőket és az osztrák nagykövetség diplomatáit.

Ezzel befejeződött az ünnepélyes fogadtatás, a vendégek gépkocsiba ültek és szállításukra hajtottak. Lázár György, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke és felesége szerdán este az Országház vadásztermében díszvacsorát adott Bruno Kreisky, az Osztrák Köztársaság szövetségi kancellárja és feleségének tiszteletére.

A díszvacsorán, amelyen részt vettek az osztrák kancellár kíséretének tagjai is, s magyar részről ott volt a politikai és gazdasági élet számos vezető személyisége, a két kormányfő pohárköszöntőt mondott. (MTI)

Társasági szerződés a juhászat fejlesztésére

A juhtenyésztés komplex fejlesztésére és a juhászat jövedelmezőségének fokozására társasági szerződést kötött a sárrétudvari Bocskai, a báránai Új Élet, a nagyrábői Petőfi, a csökmői Dózsa Tsz és a Hajdú-Bihar megyei Állatföldművelési és Húsipari Vállalat. A mintegy 15 ezer anyajuhval rendelkező társaság a saját szaporulat hízalása mellett bérhízalásra is vállalkozik, s a jövő év elején érvénybe lépő szerződés értelmében évente 20 ezer peccsenyebáránnyal hízal meg. A Hajdú-Bihar megyei Állatföldművelési és Húsipari Vállalat kedvezőbb értékesítési lehetőségeket kínál, remélve, hogy ezzel elősegíti a tenyésztést és végső soron jobb árut kap. A gesztori teendőket a sárrétudvari Bocskai Termelőszövetkezet látja el, szervezve az értékesítést, közreműködve a tenyésztés fejlesztésében, a tapasztalatok cseréjében. A nem önálló jogi személyként működő társaság nyitott, tagja lehet bármely állami gazdaság vagy termelőszövetkezet.

TÉLI ELLÁTÁS

Játék, ajándék, kozmetikai cikkek

Kezdjük talán azokkal az árucikkkel, amelyek a tél izzómeit segítenek majd kényelmesebbé tenni. A Hajdú-Bihar megyei Vegyipari-cikkek-kiskereskedelmi Vállalat boltjaiba folyamatosan érkeznek a korcsolyák (1700 párat sikerült beszerezni 34-estől 45-ös méretig), a ródiak (kétpérezet rendelték), a műanyag gyermeksilécek. Vannak és lesznek felnőttsilécek is: a bolgár import már kapható, a nyugati import később érkezik.

Ami pedig az ünnepeket illeti, a karácsonyfákra való izzókból, díszekből, gyertyákból is jónak ígérkezik a kínálat.

És amire talán már hamarosan szükség lesz — Mész a tél sűrűn küldözgeti követeit —, a fagyálló folyadékok igény szerint megérkeztek a boltokba, a jégoldók, zár-olajozók, jegesedésgátlók folyamatosan jönnek, ezek a háztartási boltokban is kaphatók lesznek. Még egy hír autósoknak: akkumulátorokból sajnos nem kelló mennyiségű a kínálat.

Játék elővásárlásra 3,5 millió forintot költött a vállalat — műanyag-, plüssjátékokból, távirányítós autók, jó a választék. Lesz Lego-játék is. Új cikk a Jawa modulépítő és a városkirakó játék.

Mielőtt az ajándékokra térnénk, említsük meg még, hogy vegyi árucikkből, kozmetikai készítményekből jó az ellátás. A vállalat illatszerboltjaiban vásárt is rendeztek lengyel és román kozmetikai készítményekből. Új cikk a Derby piperezsáppan, a Bip '81 mosópaszta. A Velmetina samponcsalád bővíteni fog — a Timea kozmetikacsaldá pedig év végén jelenik meg. A gyöngyvirág szappan, a gyümölcsillatú szappanok, a Fabulon készítmények mellett kaphatók a tókés importcikkek is, például Ajax szúróporok, brazil kozmetikai szerek, Irsa habfürdő stb.

Az ünnepekig ezer bélyegkatalógus, gázongyújtók, csehszlóvak bizsuk érkezése várható, lesznek analóg kijelzésű kvarccórak is. Az Unió áruházban külön részleget alkotnak a barkácsszerek, de terítési bemutatót is tartanak most az áruházban. Kristályárukból jelenleg jobb a választék, mint korábban.

Említsük meg még a vállalat boltjainak kínálatából a sálakat, sapkákat, pulóvereket. S amik az idő múlására figyelmeztetnek bennünket: a karácsonyi, újévi üdvözlőlapok, a jövő évi különféle naptárak már a boltokban vannak...

A Hajdú-Bihar megyei Vegyipari-cikkek Vállalatnál úgy ítélik meg, hogy idén a tavalyinál is jobb lesz az áru kínálat boltjaikban.

A vállalat már októberben megkezdte a téli felkészülést.

„Így élünk mi”

KIOSZTOTTÁK A FOTÓPÁLYÁZAT DÍJAIT

November 18-án, szerdán délután a Hajdú-bihari Napló Szerkesztősége klubjában hirdették ki az Így élünk mi fotópályázat eredményét. Mint ismeretes, a pályázatot a Napló szerkesztősége és a Hajdú megyei Lapkiadó Vállalat ez év februárjában hirdette meg, a beküldési határidő 1981. október 15-e volt. A pályázatra több mint kétszáz szerzőtől 703 darab kép érkezett be.

A pályázatot dr. Bényei József, a Napló főszerkesztője értékelte. A pályázat eredményesnek bizonyult — mondotta —, mert rengeteg használható képet küldtek az amatőr fotósok a megyéből és a megyén túlról. Az ösztöndíjtechnikaival készülő napilapnak sok fényképre van szüksége, s ezt az igényt csak fényképezők egész csapata tudja kielégíteni. A fényképek a valóság számos területét, pillanatát ölelték fel, s ezáltal gazdagították az olvasók tudatát, szemléletét.

A főszerkesztő hangoztatta, hogy a Napló a jövőben is igényt tart külső fotóriporter munkatársakra, s kifejezte azt a reményét, hogy a díjat, illetve tárgyjutalmat nyert fotósok a jövőben szorosabbra fűzik kapcsolatukat a lappal. Végezetül megköszönte a díjakat felajánló vállalatoknak, szerveknek, hogy értékes tárgyjutalmakkal is hozzájárultak a fotópályázat sikeréhez.

Ezután Bakó Endre, a Napló főmunkatársa, a zsüri elnöke ismertette a zsüri döntését. Eszerint az 1500 forintos fődíjat Juhász Gyula (Debrecen) és Szabó Miklós (Hajdúböszörmény) sorozata,

illetve kollekciója nyerte. Az egyes képek kategóriájában a zsüri ezzerforintos díjra javasolta Pamuk István (Budapest) Együtt, Gombos Ferenc (Berettyóújfalú) Hortobágyi csikós, Halmosi Zsolt (Debrecen) Két generáció című képét. A zsüri 500 forintos pénzdíjra javasolta Ignáth Márton (Debrecen), Rác Tibor (Debrecen) és Belházi János (Debrecen) egy-egy alkotását. A zsüri a sorozatok közül kiemelt tárgyjutalmra javasolta Hodossy Iona (Budapest) Mit tettem? és Fekesházy Katalin (Debrecen) Cigányosor című munkáit.

A zsüri tárgyjutalomban részesítette Karap Kornélia (Debrecen), dr. Csics Ervin (Debrecen), Széles Lajos (Debrecen), Pataki Csaba (Debrecen), Gajdics György (Debrecen), Both János (Debrecen), Tarpai István (Debrecen), Fényi Józsefné (Debrecen), Nagy János (Józsa) és Vénigh István (Téglás) egy-egy munkáját. Ezenkívül könyvjutalomban részesült Ignáth Márton, Gajdics György, Pamuk István és Gombos Ferenc.

Az Alföldi Nyomda, a Hajdú-Bihar megyei Ruházati Kiskereskedelmi Vállalat, az OFOTERT, a Hajdú-Bihar megyei Moziüzemi Vállalat, a MEZŐGÉP debreceni gyára, a Hajdúsági Iparművek, a MESZÓV, a Művészeti Főiskola, a Hajdú-Bihar megyei Elemlismer-kiskereskedelmi Vállalat és a KISZÓV díjait a vállalatok, szervek képviselői adták át a nyerteseknek.

**Nyitás 1982 májusában
ÁRUHÁZ ÉPÜL DEBRECENBEN**

Néhány hónap múlva újabb kereskedelmi egységgel gyarapodik a hajdú-bihari megyeszékhely bőségesnek nem mondható üzlet-hálózata. Május első napjaiban — amint azt az áruház gazdájának, a debreceni ÁFESZ-nek a főkönyvelőjétől, Oláh Kálmántól megtudtuk — már vásárolhatunk az újkerti általános áruházban.

Bár a bevásárlási lehetőségeink javulásának mindannyian örülünk — kiváltképp az Újkertben lakó harmincezer ember —, nem feledkezhetünk meg arról, hogy az építkezés befejezése az eredeti időponttól egy évvel későbbre csúszott.

A debreceni ÁFESZ V. ötéves tervében szerepelt az új áruház felépítése, igaz, 1976-ban mindössze 2800 négyzetméteresre gondoltak. A városi tanács javaslatára — anyagi erők összevonásával — vállalkoztak a nagyobb, 4300 négyzetméteres áruház építésére. Azonban sokáig nem tisztázódott, hogy az anyagi támogatásra a tanács vagy a Belkereskedelmi Minisztérium vállalkozik (végül a városi tanács vállalta a 26 millió terhet); később pedig a hitelütémezek körüli akadatok gondok — a kivitelező változó lehetőségei miatt.

A jelenleg érvényes megállapodás szerint az áruház építője, a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat december 23-án megkezdte a műszaki átadást, s amennyiben ez sikeres lesz, a jövő év elejétől következhet a belső berendezések szerelése, 1982. május

1-re pedig megnyílhatnak a vásárlók előtt a 101,6 millióért épített áruház kapui. A bevásárlóközpont áru kínálatát a Skálá-áruházakéhoz lesz hasonló. ABC-részleg, ruházati és műszaki osztályok alkotják a főbb profilokat. Lesz még snack bár és kávézó, valamint gyermekmegőrző is. Újdonságnak számít, hogy az áru felöltést, az áru szállítást a nyitva tartási időn kívül, akár az éjszakai órákban is elvégezhetik — ehhez megfelelő rakodóudvar egészíti ki az áruházat. Az újkerti lesz a város egyetlen olyan áruháza, amely a jelek szerint megfelelő autóparkolóval rendelkezik majd.

Mindent egybevetve örülnünk kell Debrecen, s egyben Hajdú-Bihar megye születőben levő új áruházának. Azonban a jelentős beruházás ezúttal sem mentes az utóbbi években tapasztalt — Unió, Domus — debreceni sajátosságától: az üzletház már elkészülte pillanatában kicsi lesz. Gondoljuk meg: az Újkert hét és fél ezer lakásában körülbelül harmincezer élnek, s a Hajdúböszörmény lélekszámahoz hasonló nagyságú lakosság ellátását szolgálni hivatott iparcikk-kereskedelem alig néhány száz négyzetméteren folyik majd. (Hiszen az áruházban a legnagyobb területet az ABC-részleg kapja.)

Továbbra is várat tehát magára az ország harmadik legnagyobb városához illő bevásárlóközpont felépítése.

Az áruház külső burkolatát szerelik az építők

KITE-kiállítás a MÉM-ben

Az iparszerűen termesztett szántóföldi növények legnagyobb hazai rendszere a KITE — a Nádudvari Kukorica és Iparinövény-termelési Együttműködés. A kilenc éve alakult társaság tevékenységét, eredményeit bemutató kiállítást nyílt szerdán a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium épületében.

A kiállítás grafikonjaiból kitérnek: a KITE-ben jelenleg 371 taggazdaság tevékenykedik, s összesen 640 ezer hektáron gazdálkodnak. Búzát, kukoricát, cukorrépát, burgonyát és rizst termesztenek a legkorszerűbb technológiák, gépek alkalmazásával. Ennek eredményeként a növények többségénél az országosnál nagyobb termésátlagokat érnek el.

A bemutató makettjei, színes fotói, azokról a szolgáltatásokról is informálják a látogatót, amelyeket a KITE nyújt tagjai számára.

A kiállítás november 26-ig tekinthető meg, naponta reggel 9 órától délután 6 óráig.

Folytatja munkáját a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának ülészaka

A XI. ötéves terv, valamint a jövő évi terv és költségvetés tervezete feletti vitával folytatta munkáját szerdán a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának kedden kezdődött ülészaka. A küldöttek a szovjet parlament két házának, a Szövetségi és a Nemzetiségi Tanácsnak külön-külön megtartott ülésein mondták el véleményüket a gazdaságfejlesztési célkitűzésekről, adtak számot az ötéves terv első évében született eredményekről. Délelőtt a Nemzetiségi Tanács, majd a nap második felében a Szövetségi Tanács ült össze. A Szövetségi Tanácsban, amelynek szerdai ülésén Leonid Breznyev is részt vett, ezzel be is fejeződött a tervjavaslat megvitatása. A Legfelsőbb Tanács ülészaka ma a Nemzetiségi Tanács ülésével folytatódik.

A szerdai vitában a szovjet kormány több tagja is szót kapott, beszámolván ágazatának fejlődéséről. Pjotr Nyeporoznyij energetikai és villamosítási miniszter emlékeztetett rá, hogy az öt-éves tervidőszak végére a Szovjetunió villamosenergia-termelése 1555 milliárd kilowattóra nő. Az ágazat gondjai között említette, hogy míg a legnagyobb energiafogyasztók, a nagy ipari üzemek többsége a Szovjetunió európai részén található, addig a könnyen felhasználható energiatartalékok Szibériában vannak. Az európai országrészben az energiatermelés csak az atomerőművek kapacitásának növelésével fokozható. Az ötéves terv végére az atomenergia felhasználásával már 220 milliárd kilowattóra villamos energiát fognak előállítani. Miközben a felhasznált kőolaj és földgáz részaránya csökken, ismét nő a szén szerepe az energiatermelésben.

Vlagyimir Lisztov vegyipari miniszter arról számolt be a képviselőknek, hogy ágazatának termelése az öt év alatt másfélszeresére nő. Ezt meghaladó mértékben, mintegy 70 százalékkal növekszik a műanyagok előállítására, a könnyűipar 36 százalékkal több műszert és

zsalékkal több műszert és műanyag alapú fonalat kap, mint az előző ötéves tervben. Nyikolaj Vasziljev vízgazdálkodási és talajjavítási miniszter elmondta, hogy 1981-1985 között újabb 7,5 millió hektárnyi területet tesznek mezőgazdasági művelésre alkalmassá. Emlékeztetett arra, hogy az ötéves terv végére a Szovjetunió egy évre számított átlagos mezőgazdasági termelésének 13 százalékkal kell növekednie. Az átlagos gabonatermelés a tervek szerint évi 239 millió tonnára nő. 1985-re a hústermelés eléri a 18,2 millió tonnát, a tejtermelés pedig a csaknem 102 millió tonnát. (MTI)

Szárkisz-Arafat találkozó

Elias Szárkisz libanoni államfő több mint két évszázad után szerdán találkozott Jasszer Arafattal, a Palesztinai Felszabadítási Szervezet Végrehajtó Bizottságának elnökével. A találkozón jelen volt Safik el-Vazzan libanoni miniszterelnök és Szalah Khalaf (Abu Ijad), az El-Fatah palesztin ellenállási szervezet helyettes vezetője. A libanoni és a palesztin vezetők az egy hét múlva kezdődő marokkói arab csúcster-

kezlet előtt egyeztettek és összehangolták álláspontjukat. A találkozó létrejöttében kiemelkedő szerepet játszott az algériai elnök személyes megbízottja, aki egyhetes libanoni látogatása alatt abban a meggyőződésben fáradozott a libanoni-palesztin együttműködés erősítésén, hogy ennek révén elhárítható, kivédhető a Dél-Libanont fenyegető izraeli agresszió. (MTI)

Puja Frigyes tárgyalásai Közép-Amerikában

Puja Frigyes külügyminiszter ecuadori tárgyalásai szerdán közös közlemény elfogadásával értek véget. Quitóban aláírták a Magyar Népköztársaság és az Ecuadori Köztársaság közötti konzuli egyezményt is. Puja Frigyes magyarországi látogatására hívta meg Luis Valencia Rodriguez ecuadori külügyminisztert, aki a meghívást köszönettel elfogadta. A magyar külügyminiszter csütörtökön utazik tovább latin-amerikai körútjának utolsó állomására, Kolumbiába.

Gromiko-Hartman találkozó

Moszkvában szerdán Andrej Gromiko, az SZKP KB Politikai Bizottságának tagja, szovjet külügyminiszter fogadta Arthur Hartmant, az Egyesült Államok moszkvai nagykövétét. A találkozózt az amerikai diplomata kérte.

Az eszmecsere — mutat rá a TASZSZ szovjet hírügynökség közleménye — a szovjet-amerikai viszony egyes kérdéseiről és nemzetközi problémákról volt szó. (MTI)

Paisley kontra Thatcher

Szomorú hagyomány, történelmi tanulság, hogy Észak-Írországnak csak átmeneti a nyugalom. Az elmúlt napokban ismét hallatott magáról az IRA, az Ir Köztársasági Hadsereg: a merényletek halálos áldozatokat és sebesülteket követeltek. Szerdán sűrűn 600 brit katonát irányítottak a feszültségtől leginkább terhelt városokba, ahol újabb erőszakos cselekmények történtek. A közhangulatra jellemző, hogy a meggyilkolt jöbbsoldali parlamenti képviselő: Bradford lelkész temetése csaknem véres incidensbe csapott át. Piorra, az északír ügyekkel foglalkozó brit miniszterre rátámadt a tömeg, és csak szép számú testőrségének köszönhető, hogy őfelsége képviselője megmenekült a népharag elől.

Ian Paisley, a protestánsok vezére sztrájkfelhívással fordult hűveire, arra buzdítva követőit, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel gátolják meg az együttműködést a londoni kormánnyal. Az északír helyzet elemzői egyetelműen úgy vélik: Paisley lelkész, a szélsőségek hangadója magához akarja kapartani a hatalmat. Mondhatnók: az erőszak rossz tanácsadó. Am az észak-írországi feszültséget sok egyéb összetevő szítja, s a képlet meglehetősen bonyolult. Kétségtelen, hogy London évtizedek óta nem tudott áttörést elérni a politikai megoldás irányában. Újabb és újabb csapaterősítések, és meddő villámlátogatások követték egymást. A tartomány nyomasztó szociális elmentmondásai, a katolikusok és a protestánsok követeléseinek tárgyalás, alapos elemzése azóta várta magára, hogy 1969 után állandósult a nyugtalanság, a terror légrétege.

Thatcher miniszterelnök és Fitzgerald, az Ir Köztársaság kormányfője nemrég megállapodott a brit-ír tanács létrehívásában. Félt, hogy egy újabb csúcstervezet felállításával sem javít a helyzeten, tapodtat sem vízi előbbre a feszültség kívánatos feloldását. Igaz, hogy az észak-írországi polgárháborús állapotok gyökerei a távoli múltba nyúlnak vissza. Am az sem kétséges, hogy az erőszakra erőszakkal válaszolni — nem mindig a leghelyesebb megoldás. London egyelőre nem talált orvoslást a bajokra. Sem a konzervatívok, sem az előzőleg kormányzó munkáspártiak nem tudtak megbirkózni az észak-írországi terrorttal, amely továbbra is számolatlanul szedi áldozatait. A „kormányozhatatlanság” jelei pedig egyre szembetűnőbbek.

Gyapay Dénes

RÖVIDEN • RÖVIDEN • RÖVIDEN

BUDAPEST. Az MSZMP Központi Bizottsága táviratban üdvözölte a Perui Kommunista Párt november 19-22. között Limában megrendezésre kerülő VIII. rendkívüli kongresszusát.

SZÓFIA. Az október 18-án megválasztott 300 tagú egykamarás görög parlament elnökeinek és vezető szerveinek megválasztása után szerdán november 22-ig elnapolták az új görög törvényhozás alakuló ülészaka. Andreasz Papandreu miniszterelnök akkor teszi el a Pánhellén Szocialista Mozgalom (PASOK) kormányának négyéves programját.

NEW YORK. Az ENSZ-közgyűlés teljes ülésén az ügynevezett afgán kérdés vitájában kedden felszóllalt Rácz Pál nagykövét, Magyarország állandó ENSZ-képviselője. Megállapította: ezt a mesterséges kér-

dést bizonyos körök a feszültség fenntartására használják fel, hogy eltereljék a figyelmet valódi céljaikról a közép-ázsiai térségben. A feudális-reakciós afgán ellenforradalmi elemek nemcsak politikai, hanem fegyveres támogatást is kapnak azoktól a imperialista erőktől, amelyeknek nem tetszik Afganisztán fejlődésének jelenlegi irányvonal.

BERLÍN. Terplán Zénó professzort, a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem tanszékvezető tanárát díszdoktorrá avatta a magdeburgi műszaki egyetem tudományos tanácsa. A magyar professzor a két egyetem együttműködésével végzett kutatásokban elért eredményeiért kapta meg kedden a magas tudományos elismerést. A magdeburgi Otto von Guericke Egyetem az NDK-ban a tudományos vákuumtechni-

kai és gépszerkezettani kutatások egyik központja.

LIPCESE. A KGST-nek az atomenergia békés felhasználásával foglalkozó bizottsága a napokban fejezte be 41. ülését Lipcseben. Az ülésen részt vett Bulgária, Csehszlovákia, Kuba, Lengyelország, Magyarország, az NDK, Románia, a Szovjetunió és Vietnam küldöttsége, és jelen voltak Jugoszlávia képviselői is. Küldöttséggel képviseltette magát az Interatominsztrument, a KGST-országok nukleáris műszeripar-gazdálkodási szervezete és az Interatom-energo nemzetközi gazdasági egyesülés.

A TV-LOTTO NYERŐSZÁMAI:

5, 34, 56, 79, 83

Nyugatnémet-brit csúcstalálkozó

Helmut Schmidt és Margaret Thatcher, az NSZK, illetve Nagy-Britannia kormányfője a NATO „védelmi” jelentőségét méltatták és a katonai erőegyensúly lehetőleg alacsony színvonalon történő „helyreállítását” szorgalmazták abban a közös sajtónyilatkozatban, amelyet a 10. nyugatnémet-brit csúcstalálkozó befejezése alkalmából adtak ki. A nyilatkozat szerint a két ország viszonya a „történelem folyamán” még soha nem volt olyan széles körű és intenzív, mint napjainkban.

A közlemény — miközben három oldal terjedelemben sorolja fel a különböző szinteken kialakult együttműködési formákat — egyetlen szóval sem említi, hogy a tárgyalásokon miként szerepelt a két ország viszonyának egyik legfontosabb eleme, a Közös Piac megreformálásának ügye. Megfigyelők ebből arra kö-

vetkeztek, hogy a közös költségvetéshez való hozzájárulás kérdésében nem sikerült közelíteni egymáshoz az álláspontokat. Mint ismeretes, a bonni kormány korlátozni szeretné az Európai Gazdasági Közösség közös kasszába. (MTI)

Csillag vagy felhő?

Az akció neve „Fényes Csillag”, angolul „Bright Star”, pedig illőbb lett volna „Sötét Felhőnek” elnevezni, annyira vesztjóslóan borul az egyik legveszélyesebb és legingatagabb válságterület, a Kózel-Kelet fölé. Az amerikaiak nagyszabású hadgyakorlata november 14-én kezdődött, és a tervek szerint egészen december 8-ig tart majd a térségben.

A hadgyakorlat szorosan összefügg az Egyesült Államoknak azzal a stratégiai döntésével, amely az iráni forradalom kibontakozását, majd Szaúd-Arábiában, a térség kulcsországában, a mekkai nagymecset elleni, máig sem tisztázott támadást követte. A döntés az amerikai beavatkozás új, korszerű fegyveres típusának koncepcióját testesíti meg. Az amerikaiak ebben határozták el, hogy egy úgynevezett „gyorsbevetési hadtestet” (angolul: Rapid Deployment Force, RDF) hoznak létre, azért, ha újabb társadalmi mozgás esetén a térségben egy Amerika-barát rezsim biztonságát veszély fenyegetné, akkor Washington gyors fegyveres intervenciót hajthasson végre. A beavatkozás térségét az amerikai stratégia rendkívül széle-

sen értelmezte. Nemcsak a Szaúd-Arábiával szomszédos és a Perzsa-öböl kijáratát ellenőrző, rendkívüli fontosságú Omán számít a gyorshadtest bázisának, hanem Egyiptom, Szudán és Szomália, tehát három afrikai ország is. Egy további lépés volt az egyértelműen fekete Afrikához tartozó Kenya bevonása a gyorshadtest támaszpontjainak körébe.

Az új intervenciósi erők katonai demonstrációját tavaly tartották. Ezen kétezzer amerikai katona vett részt, és a kardcsörtetés színhelyét akkor még csak Egyiptomot választották. A jelek arra mutatnak, hogy a most kezdődött, de már csaknem egy esztendeje tervezett második hadgyakorlat méreteinek látványos kiterjesztéséről a Szadat elleni merénylet után döntöttek. Egyes amerikai lapok, így például a Washington Post, olyan értesítéseket közöltek, hogy az új hadgyakorlat éle közvetlenül Líbia ellen irányul. A lap információi szerint a „Fényes Csillag” ezúttal azt sugalmazná, hogy ha Egyiptom megtámadná Líbiát, és a Szovjetunió valamilyen megtagadott országot, akkor Washington „védelmet

nyújtana” Egyiptomnak. Ezek a washingtoni hírszövegek némileg túlzottan és dramatizáltak tünnek, különösképpen azért, mert felelőtlen módon felvetették a két világ-hatalom közvetlen érdekösszeütközését is. Ezért az amerikai külügyminisztérium, valamint az egyiptomi kormány szövegíróje a washingtoni lap kombinációt határozottan cáfolták.

Maga a felröppentett „próbáléggömb” azonban képet ad arról az amerikai szándékról, hogy az ideges-ség, a feszültség, a bizonytalanság légkörét tartsa fenn a rendkívüli robbanásveszélyes térségben. A Fényes Csillag hadgyakorlatról eddig nyilvánosságra került puszta tények is tanúsítják a Pentagon provokatív szándékairól. Az Egyesült Államok ezúttal öt-kezer katonát küldött a térségbe, két és félszer annyit, mint egy esztendővel ezelőtt. A hadgyakorlat területi körzetét is kiterjesztették. Immár nemcsak Egyiptom, hanem Szudán, Szomália és Omán területét is bevonták. Sőt: az Indiai-óceán közepén levő Diego Garcia szigete, a térség egyik legnagyobb amerikai katonai támaszpontja a „Fényes Csillag”

hadgyakorlaton részt vevő tengeri és légi erők koordinációs központja. Első ízben vesz részt a bevetésben a hírhedt „zöltsapkások”, a „Különleges Haderők” egyik osztaga, amely a vietnami háború idején szerzett magának kétes hírnevet. Amerikából felszálló B-52-es bombázók érkeztek Egyiptom légterébe, amelyek a feltételezett célpontok bombázása után leszállás nélkül, tehát légi üzemanyag-felvétellel tértek vissza támaszpontjaikra. Ezenkívül felhasználják az elitösztagnak számító 82. légideszant hadosztályt, amely a hadgyakorlat középpontjában ejtőernyős hadműveletet hajtott végre.

Mindent összevetve: a második világháború befejezése óta nem volt példa arra, hogy az Egyesült Államok ilyen nagy, Észak- és Kelet-Afrikától a Perzsa-öböl kijáratáig terjedő területen hajtson végre erő-demonstrációt. A hadgyakorlat ilymódon úgy értékelhető, mint ami szerves része annak az agresszív, nyílt intervenciósi célokat követő politikának, amelynek alapjólata már a Carter-Brzezinski korszakban megszületett, s amely Reagan elnökségével minden korábbinál erőszakosabb, provokatívabb és brutálisabb formákat öltött.

—i—e.

Téli könyvvásár

Sajtótájékoztatón közölték szerdán a magyar könyvkiadók és könyvtérjesztők egyesülésénél, hogy a téli könyvvásár kínálati listáján ezúttal mintegy 160 mű szerepel, s a kötetek együttes példányszáma meghaladja a három és fél milliót. A kiadók, a nyomdák jóvoltából — miként a tájékoztató tartó

Sükösd Mihály irodalomtörténész közölte — ajándékozásra is méltó, szép és hasznos könyvek sokaságával várják a közönséget a boltokban.

Az újdonságok közül megemlítették a tájékoztató Bodrogi Tibor Törzsi művészet című kétkötetes művét, az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeit bemutató izlőles albumot, Garas Klára örsz reneszánsz portrékat ismertető könyvét és Dománovszky Györgynek a magyar népi díszítőművészetről szóló kétkötetes munkáját. A klasszikusok kedvelőinek ajánlják Ady, Arany, József Attila, Kosztolányi, Tóth Árpád, Vörösmarty összes verseinek gyűjteményét, a külföldiek közül Baudelaire verseit, Maupassant elbeszéléseit, Csehov írásait, Schiller drámáit, Tacitus összes műveit. Elsősorban a gyermekeknek szánják Illyés Gyula magyar népmese-gyűjteményét és a nagy me-

semondó, Benedek Elek írásait. A nagyobbaknak, a kalandos regények, történetek kedvelőinek ajánlják Cooper népszerű indiánregényeit, May Károly és Verne Gyula regényeit, s újdonsága a vádalszámok megalkotója soka-dik kiadású Tüskevéra és Téli berekje.

Budapestben három belvárosi könyvesboltban — az egyetemi, a Népszabadság könyvesboltokban és a könyvruházban — érdekes kirakati rejtvenyekkel is találkozhat a közönség, s a helyes megfajtással értekes könyvtulajdonokat lehet nyerni. De játék, fejtörés nélkül is hozzá lehet jutni szép könyvekhez a Ferenc körúti Gutenberg, az Újpesti Kőlesey, a Flórián téri Veres Péter, a Deák Ferenc utcai Möricz Zsigmond, a József körút 47. szám alatti és a Kőbányai Zalka Máté könyvesboltokban, ahol december 15-ig minden csütörtök este — a meghosszabbított nyitva tartás alatt — a 200 forintot felül vásárlóknak ajándékkönyvvel kedveskednek az üzletek munkatársai.

(MTI)

Elöttem

benne az a 1. és szeptember Hajdú-Bihar négyeszetveket vettek ba. Gondol ez vajon egy ezrelék ságának — tünik. De é denki, tudó kekről, ak ilyen vagy „családi kö nem látszik biztosítottna kevés. Tehetnék korábbi idői val is, s lá mennyivel került állam vaházba. Lá életforma, állása, a vár családok fel köliesi bizto ide vezet, elzüllemek, nek! Biztos, is igazság, sem lenne csak ezekne

Mindent ilyen hossza részt mutas hogy a növe tétlenül ros tet jelenten dig azért, is élnek szü lik: enyém náthatok v S mert 1981 a mai gye egytől egy dalmi rend emberre, ez szemben se lehetünk kö Nézzük ré len okok n mi gondozás ban szereplő száz gyerek! A hivatal sok szerint megoszlás: tartási rend 180, teljes fé ség, elhanya komoly fel lálásproblém szülők egé miatt 10 gye mi gondozás

TAAR

TÁV

A házzal formájú, ná meg a szem — Nem. eg formára, eg ebédelni a ve — Volt itt meg Bondor meg a szót egészeség, v szoktam főzn — Amikor kit táját, valóban állás képe tá sebb méret, ja el, hogy mint az ered — Aztán: meg vendégeknek — Lebbenc

tanulmány, hogy...
yugalom. Az el-
ól az IRA, az Ir-
k halálos áldoza-
án sürgősen 600
gtől leginkább
s cselekmények-
z, hogy a meg-
ló: Bradford lel-
be csapott át,
zó brit minisz-
számú testőrsé-
selője megterme-

sztrájkfelhívás-
vetőt, hogy min-
tolják meg az
val. Az északi-
élik: Paisley lel-
hoz akarja kapa-
őszak rossz ta-
tséget sok egyéb
sen bonyolult,
óta nem tudott
nyában. Újabb és
mlátogatások kö-
zt szociális el-
stások követé-
zótát várta mag-
talanság, a ter-

d, az Ir Köztár-
podott a brit-ír
újabb csúcsszerv-
zapotat sem vi-
dását. Igaz, hogy
lapokat gyökerei
az sem kétséges,
ni — nem min-
nyelőre nem tá-
ratívok, sem az
em tudtak meg-
amely továbbra
kormányozhat-
bek.

Gyapay Dénes

likozó

éséhez való hozzá-
s túlzottan tartja
évvél előzőt el-
tehermentesítést
ek következtében
korábbiaknál jó-
bbet fizet be a
zába. (MTI)

sár

enedek Elek ír-
obbaknak, a ka-
nyek, történetek
ajánlják Cooper
indianregényeit,
és Verne Gyula
újdonsága a vá-
te István soka-
Tuskevára és

n három belvá-
sboltban — az
a Népszabadság
okban és a
ban — érdekes
vényekkel is ta-
közönség, s a he-
jítéssel értékes
nyokat lehet
játék, fejtörés
zzá lehet jutni
khez a Ferenc
berg, az Újpesti
lórán téri Veres
ak Ferenc utcai
mond, a József
m alatti és a
lka Máté köny-
n ahol decerp-
nden csütörtök
meghosszabbított
alatt — a 200
ül vásárlóknak
vel kedvesked-
nek munkatársal.

10—23. között
elnevezéssel lát-
sonyi vásár lesz
ny téren, a Kris-
a Váci utcában.
(MTI)

A szülő partner is lehetne

Négyszázötvenkilenc állami gondozásba vett gyerek

Előttöm egy kimutatás, benne az adat: 1981. január 1. és szeptember 1. között Hajdú-Bihar megyében négyszázötvenkilenc gyereket vettek állami gondozásba. Gondolokom rajta, sok ez vajon vagy kevés. Közel ez ezreléke a megye lakosságának — nagyon soknak tűnik. De én is, mint mindenki, tudok olyan gyerekekről, akiknek nevelése ilyen vagy olyan okból a „családi körben” egyáltalán nem látszik megnyugtatóan biztosított. Ha ezt nézem, kevés.

Tehetnék összehasonlítás korábbi idők hasonló adataival is, s láthatnám, hajdan mennyivel kevesebb gyerek került állami gondozásba, árvaházba. Lám a megváltozott életforma, a nők munkába állása, a városba áramlás, a családok felbomlása, az erkölcsi biztonság elvesztése ide vezet, hogy a gyerekek elzülnek, az utcára kerülnek! Biztos, hogy van ebben is igazság, de semmiképpen sem lenne helyes mindent csak ezeknek a tényezőknek

A tízéves kislány maga ment be a tanáchoz, tegye nek érte valamit: anyja és annak élettársa minden áldott nap megverik, s hol elzavarják hazulról, hol meg bezárják egyedül a tanyába (mikor a gyámügytől értem mentek, be kellett törni az ajtót).

A négy testvér egyikét a baleseti sebészetben kezelték, amikor a szülőktől elvitték, a másik gyerek olyan elhanyagolt betegségben szenvedett, hogy csak az azonnali orvosi beavatkozás mentette meg az életét. A gyerekek intézetbe kerültek, a szülőik ellen feljelentést tettek.

A hathónapos kisbaba is súlyos állapotban került az intézetbe: anyja, ha összeveszett a férjével, furcsa módon vezette le az idegességét — kiborította a gyereket a kocsiból.

Ezekben az esetekben nem is lehet kétséges a szülőik felelőssége, általában eljárást is indítanak ellenük.

A szülőkről kevés szó esik

Amint a statisztikából is látható azonban, a leggyakoribb ok a gyermek magatartási rendellenessége. Csavarog, a maga módján garázdalkodik, lop — általában ebből áll össze a kép, ami néha súlyosabb cselekményekkel is párosul. Amikor betelik a pohár, jön az állami gondozásba vétel, később esetleg javítóintézet. A folyamat legtöbbször úgy kezdődik, hogy a gyerek nem megy haza idejében — a szülő pedig nem kérdezi, hol volt. Elképesztő, milyen közömbösnek tudnak lenni a szülők a gyerek kisebb-nagyobb stíklíjeivel szemben. Nem ritka, hogy az elcsavargott gyereket napokig egyáltalán nem keresik, észre sem veszik, hogy nem aludt otthon. Aztán összeakad nagyobbakkal, bekerül egy galériába, ahol már nem a gyümölcslopás a virtusa.

Az esetek kivizsgálásakor mindig megnézik az előzményeket, milyen „bűnök” terhelik korábbról a gyereket — a szülőkről kevés szó esik a hivatalos iratokban.

Pedig a szülő nemcsak felelős a legtöbb esetben a gyerek elzüléséért, hanem a legjobb partner lehetne abban a munkában, amit a nevelők az intézetekben és azon kívül is a gyerekek megmentése érdekében folytatnak. Sajnos, elég sok gyerek van, akinél idegrendszeri problémák következnek, hogy nem tud beilleszkedni a közösségbe úgy, mint más (a szülői felelőtlenség előzményként általában itt is kiemeltatható). A sok túrelmet igénylő kezelése jó eredményre vezethetnek, ha a szülők is segítenek. Vagy legalább nem akadályozzák a gyógyulást.

És mert az állami gondozásba vétel okai között szerepel a szülő betegsége is,

JEGYZET

Egyedi megoldás — de hasznos

Mai árakon számolva körülbelül 30 millió forintot beruházástól szabadult meg a hunyai termelőszövetkezet. Pontosabban szólva az évi 15 ezer hízót kibocsátó sertéstelepe ennyivel került kevesebbe az által, hogy a hízóalapanyagot, magyarán a malacokat a háztáji gazdaságokban hizaltatták.

A szövetkezet a tenyésztőállatokat hízóáron, egy éves törlesztésre adja el a vállalkozóknak. Ezer kocáról lévén szó, ez mintegy 3 millió forinttal csökkent a nagyüzem forgóeszközigényét. A termelési szerződésben rögzítik az átvett állatok számát, súlyát, átvételi átlagárát és más, a gazdákat terhelő egyéb technikai feltételeket. A hízóalapanyagot a szövetkezet szállítja el, és biztosítja a tenyészállomány különleges takarmányellátását is. Mivel ezt napi piacon adják, a vállalkozó gazdák inkább maguk gondoskodnak az állomány elvitásáról.

Az eddigi tapasztalatok szerint egy koca után, éves átlagban 20 malacot lehet a szövetkezetnek — kilogrammonként 40—45 forintot áron átadni. Számítások szerint, ha nagyüzemben nevelik a malacot, annak kilogrammonkénti termelési ára ennél 20—25 százalékkal magasabb.

Ha a sertéstelep csak hizlaldából áll, akkor egy férőhely feleannyiba kerül, mintha tenyésztőrezsetet is építenek hozzá. Az 1 kg sertéshúsrá jutó feleannyi amortizációs költség a hunyai szövetkezetben újabb 2 százalékkal csökkentette a sertéshús ellátási költségét. Mivel az 1 kg élőszúlyra jutó önköltség és az átvételi ár közötti különbség kb. 8 százalék, ez azt jelenti, hogy a tsz sertéshizalásának nyereségét gyakorlatilag a háztáji kooperáció révén éri el, másképpen fogalmazva: bár a gazdaság az országos átlagnál keve-

sebb abrakot használt fel az azonos mértékű súlygyarapodáshoz, az újszerű együttműködés nélkül nem lenne nyereséges a sertéshústermelés.

A sertéshústermelésben kialakult együttműködésnek ez a megszokottól eltérő formája meglehetősen egyedi megoldás. Ez mindenekelőtt a tartástechnológiát és szervezési kérdésekre vonatkozik. Például a háztáji malacnevelésnek a nagyüzemi hizalási rotációhoz kell igazodnia. Elméletileg ez programozható, de a megüresedő hizlaldák helyeit feltöltéséhez gyakorlatilag nagy tartalékkal kell tervezni, ami időnként óhatatlanul azzal jár, hogy malacból a szükségesnél több van.

A „főlöleges” jószágokat a tsz eddig vagy a szabad piacon értékesítette, vagy — a nagyüzemi hízókapa-
cításhoz képest tartós túltermelési veszély esetén — felbontotta a termelési szerződéseket. Mindkét módszer csak esetleges intézkedés, egyik sem ad rendszerbe illeszthető megoldást. Ezért a sertéste-
nyésztési integrációt össze-
kapcsolják a sertéshizalási együttműködéssel, tehát a háztáji felnevelést, de a nagyüzemi hizlaldákba már be nem férő malacokat a szövetkezet kiadja bérhizalásra. S mivel a hizalás nem kíván olyan szakértelmet, mint a tenyészítés, a bérhizalásra bárki vállalkozhat. Annál is inkább, mert szükség esetén a szövetkezet építi és szerszámozza fel a ház-
közeli hizlaldákat is.

Ez a módszer tehát amellett, hogy úgyszólván anyagi befektetés nélkül állandó szinten tartja a sertéshústermelés biztonságát jelentő tenyészítői érdekeltiséget, a hizalásban is megteremtí a gazdaságos fejlesztés lehetőségét.

B. P.

A kiskorú magatartási rendellenessége miatt

Mindent azért írtam le ilyen hosszasan, hogy egy-
ezt mutassam, nem biztos, hogy a növekvő számok feltétlenül rosszabbodó helyzetet jelentenek. Másrészt pedig azért, mert manapság is élnek szülők, akik úgy vélik: enyém a gyerek, azt csinálhatok vele, amit akarok. S mert 1981-et írunk, s mert a mai gyerekek szülei már egytől egyig ebben a társadalmi rendszerben nőttek emberre, ezzel a ténnyel szemben semmiképpen sem lehetünk közömbösök.

Nézzük részletesebben, milyen okok miatt került állami gondozásba a kimutatásban szereplő több mint négyszáz gyerek!

A hivatalos meghatározások szerint a következők a megoszlás: a kiskorú magatartási rendellenessége miatt 180, teljes felügyelet nélkülség, elhanyagoltság miatt 46; komoly felügyelet hiánya miatt 92; a szülők súlyos negatív magatartása miatt 72; a szülők és gyermekek között megromlott viszony miatt 10, anyagi, szociális, lakásproblémák miatt 49, a szülők egészségi állapota miatt 10 gyereket vettek állami gondozásba.

Az indokolásokat hivatalos akták őrzik, rendőri, jogászai, hatósági nyelvezetben fogalmazott rideg mondatok foglalják össze a még nagyon rövid életrészeket. Bár csábító a gondolat, hogy a gyermekvédő intézetben megnézzem, vajon milyen a szeme annak a kislánynak, akit az apja fegyverrel fenyegetett, s csak a jó szerencsének köszönheti, hogy életben maradt — nem keresem meg sem őt, sem a többiekét. Úgy érzem, nincs jogom tudni, melyik gyerek indul ilyen vagy ehhez hasonló terhekkel az életbe, ezekről a dolgokról legfeljebb annak kell beszélni, akinek feladata, hogy segítsen a gyerekeket az elmények okozta sokkhatásokon. A nevéket sem kérdezem, csak egy-egy mondatot jegyzek fel a mindennaposnak számító esetekről.

A kilencéves gyerek, már volt állami gondozásban, mert az anyja úgy megverte, hogy koponyatörést szenvedett, most az apja verte, s mikor az ütésektől sem csillapult a dühe, felakasztotta. A gyerek a testi és lelki sérülés hatását egész életében viselni lesz kénytelen.

fiam, holnapra is kell!” Hát így ment akkoriban!...

...Igazuk volt azoknak, akik a lelkekre kötötték: okvetlenül menjek ki a Teleki-tanyára. Egyedülálló a látvány! Na, nemcsak a tanya, amely egyébként érdekes látvány és jóformán semmiben nem hasonlít a Debrecen környéki erdőspuszta tanyákhoz, mert olyan sivár, kietlen a környéke, semmi termőföld a közelében, hogy az ember nehezen tudja elképzelni, hogyan lehet itt megélni. A panoráma képe az, ami csodálatos! Ma már sehol másutt nincsen a Hortobágyon ilyen látvány. A szem sugara — ha Nagyivánnak kissé háttal áll az ember — végtelenbe nyúló síkságot fog be, de olyat, amelyen semmi, de semmi nem törí meg a felületet. Legfeljebb két kis gyufaszál a messzi távolban, azaz: két gémeskút. Olyan sima itt a pusztai, mint az asztal lapja. S a föléje boruló, gyöngyház fényű nagy égkupola roppant tömege — lenyűgöző! Varázsos fények, röpke árnyak suhannak, ahogyan a napfény a pára-függöny mögül hol erősebben, hol halványabban kiragyo. Az ember tényleg mély áhitatot érez: édes hazánk gyönyörű darabja, ékköve ez itt!

Távolabb porfelhő csillog. S benne ezüstös színű, hatalmas testű állatok vonulnak.

— A szürkegulya — mondja Teleki Tibor. — Nagyon jó állomány, borjastul több mint négyszáz darab. Azt ajánlom, ne menjenek közel hozzájuk, mert a borjas tehének nagyon vadak.

Valószínűtlenül óriásiak az állatok a messzeségben. A délibáb játéka: megemeli a csordát, meg is növeszti.

Délibábot is már csak itt látni a pusztán!

Nem messze a tanyától derék-

— Hány veder vizet kell napon-ta fölhuzni ennyi állatnak?
— Állatonként négy-öt vederral — mondja Jóska bácsi. — Egy veder húsz liter. Ez itt négyszáz állat. Számolja csak ki, hányszor kell leengedni, meg felhuzni! Jó kis esti torna. Jobb, mint a tévében!...

Most szemközt tűz a lenyugvó nap. Nagyíván házaít sűrölja már a korongja. A kis repülőgép még mindig, fáradhatatlanul döngicsél az égen. A pusztai fűvére árnyékok vetődnek. Aztán lebukik a nap a falu mögé. Sugárküllői azonban még sokáig felülvelek az égre, aranyos ragyogással vonva be a fellegeket.

(Folytatjuk)

TAAR FERENC: PUSZTAI KÉPEK

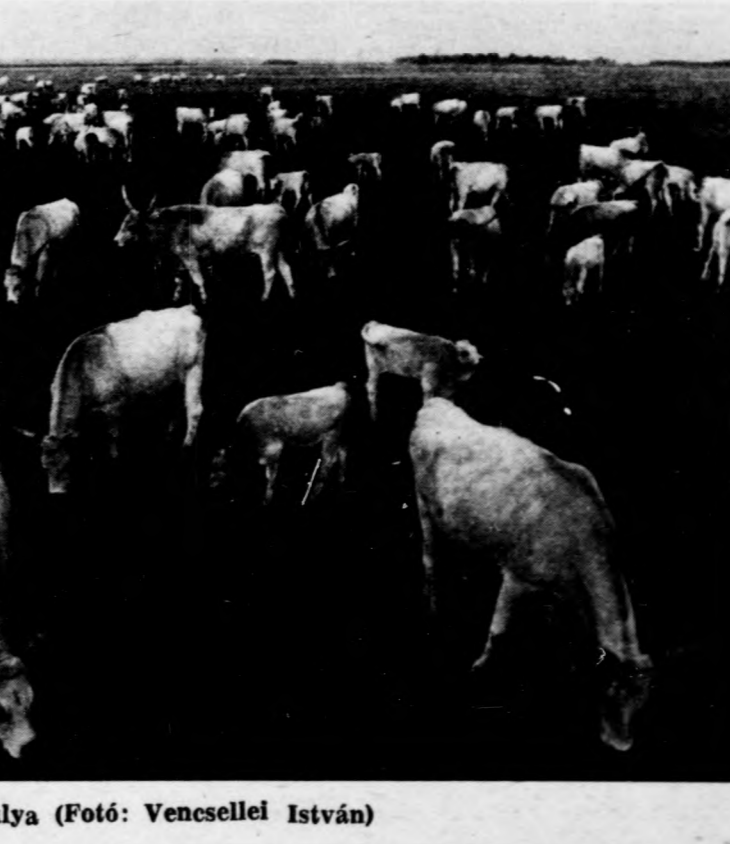
TÁVOLBAN KÉT GÉMESKÚT

A házzal átellenben szokatlan formájú, nádtetes épületen akad meg a szemem. Mi lehet? Istálló?
— Nem. Szekérállás, de csak formára, egyébként ott szoktak ebédelni a vendégek.

— Volt itt már Fehér Lajos is, meg Bondor József is — toldja meg a szót Telekiné — barna, egészséges, viruló asszony —, én szoktam főzni.

Amikor kitárlják a kis épület ajtaját, valóban egy miniatúr szekér-állás képe tárul elénk. Csak a kisebb méret, meg a stilizálás árulja el, hogy más a rendeltetése, mint az eredeti modellnek.

— Aztán: miket szokott főzni a vendégeknek?
— Lebbencset, birkapörköltet, jó

A szürkegulya (Fotó: Vencsellei István)

Nők az OTP-nél

Remélem, nem sértődnek meg az Országos Takarékpénztár megyei igazgatóságán és területén dolgozó férfiak, ha ezúttal nő kollégáikról ejtünk több szót. Jó néhány foglalkozási ággal együtt a „bankszakma” is elnöiesedett, annak ellenére, hogy ezen tevékenységi kör múltjára gondolva, inkább férfiak jutnak az eszünkbe.

Miért foglalkozunk mégis az ifjúsági parlamentekről szóló sorozatunkban az OTP-nél foglalkoztatott nők egy jelentős csoportjával, nevezetesen a 30 éven aluliakkal? Egy adat siet segítségünkre a magyarázat megfogalmazásakor. Az OTP megyei igazgatóságának működési területén dolgozó összesített számának mintegy 90 százaléka a női nemet képviseli.

Balla Zoltán, az OTP Hajdú-Bihar megyei Igazgatóságának vezetője az ifjúsági parlamenten elmondott beszédének jelentős részét arra fordította, hogy taglalja az intézménnyel dolgozó nők helyzetét. (A fiatal korosztályt képviselő férfiakról is szó esett, igaz, kisebb mértékben.) Milyen kérdéseket foglalkoztatnak a fiatalok? Hogyan valósították meg ezeket a hol jogos, hol pedig jogtalan kéréseket a munkahelyi vezetők? Erre vonatkozóan megtudhattuk, hogy országosan, de megyei szinten is felvetették az OTP-nél dolgozó nők, hogy fizetett munkaidőben biztosítsák a terhes kismamák terhességgondozásának való részvételét. A megyei igazgatóság gyakorlatára egyezik az általános takarékpénztári módszerrel: nem tesznek

zóval közvetlenül foglalkozó munkahelyi vezetők a terhes kismamákat alkalmanként munkaidőben engedik el orvosi felülvizsgálatra.

Az igazgatói beszámoló következő részének elhangzása után felmerült bennem a kérdés: mintha a fiatalok által megfogalmazott kérésekre, óhajokra, túlságosan is jószándékkal reagálnának a megyei igazgatóság vezetői. Miért? Az előző ifjúsági parlamenten felvetették, hogy indítsanak az igazgatóságon nyelvtanfolyamot, találják meg a lehetőséget egy ifjúsági klub létrehozására, nagyobb hálózati egységeknél hozzanak létre KISZ-alapszervezetet. Kérésük teljesült, de mit tettek mindezt a fiatalok? A nyelvtanfolyamra mindössze 9 fiatal jelentkezett, ezek közül ketten tettek vizsgát. A debreceni és a hálózati egységek fiataljai csak megyei rendezvényeken találkoztak, de ez a találkozó sem volt teljes körű. A legutóbbi parlamenten követően Debrecenben a Nemzeti Bank fiataljaival együttműködve létrehozott egy közös ifjúsági klubot. A klub igénybevétele — egy-két közös rendezvény kivételével — nem került sor. Nem történt kezdeményezés KISZ-alapszervezetek létrehozására sem, így önálló alapszervezet csak a debreceni és hajdúszoboszlói fióknál van.

Mégsem a kritikus hangvétel jellemezte ezt az ifjúsági parlamentet. Szeretnek ennél az intézménnyel dolgozni a fiatalok. Egy legutóbbi statisztika szerint a 135 fiatal dolgozó közül mindössze 14-nek van szerződéses munkaviszonya, tehát 121-et végle-

gesítettek. A 135 fiatal közül 134 elégedett a munkahelyével, 75 százalékuk jelenlegi munkakörét hosszabb távon is megfelelőnek tartja. 1979 és 1981 között a fiatal dolgozók 87 százaléka bérkorrekcióban részesült.

A mintegy három és fél órán át tartó összejövetel második felében a hozzászólások hangzottak el. Néhány felvetés: több figyelmet kellene fordítani a gyermekgondozási segélyben levő anyákra, gyakrabban meg kellene hívni őket a közös vállalati rendezvényekre. Egy fiatalember sajátos javaslatot állt elő: 35 évre emeljék az ifjúsági parlamenteken részt vevők felső korhatárát. Számosan dicsérték az OTP-nél kialakított továbbképzésre, továbbtanulásra serkentő módszereket. Arra ösztönöznek minden fiatalot, hogy a jó gyakorlat megszerzése után fejlesztse elméleti ismeretét is. Nincs gátja annak sem, hogy ha valaki netán felsőfokú iskolába vágyik — ha képességei engedik, szabad előtte az út.

Kiss Dezső Péter

Felelősség a fiatalokért

Interjú Baranyai Tiborral, az MSZMP KB osztályvezetőjével

Sok szó esett ez év első felében az ifjúságról — abból az alkalomból, hogy májusban ülésezett a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusa. Általános figyelmet keltettek a kongresszus előkészítő tanácskozások vitái, valamint az ifjúsági szövetség legfelső fórumán elhangzottak és az ott hozott határozatok. Azóta csupán néhány hónap telt el, s most a „hogyan tovább?”-ről, a párt ifjúsági politikájáról, a „feladatok” hozzáállásáról, segítségéről kérdeztük meg Baranyai Tibort, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának osztályvezetőjét.

— Hogyan látják, értékelik a párt vezetők testületét a KISZ munkáját most, a kongresszus után?

— A párt véleményét kifejezte a XII. pártkongresszus határozata, amely a legkevésbé sem volt szubjektív, hanem a vitákban kialakult egységes álláspontot tükrözte. Ugyancsak a párt-vezetőség fejezték ki a Központi Bizottságnak azok a tagjai — élükön Kádár János elvtárral —, akik részt vettek a KISZ-kongresszus tanácskozásán, és fel is szólaltak ott. Hozzá kell tenni mindehhez, hogy az ifjúsági szövetség kongresszusa előtt minden pártszervezet kötelessége volt véleményét mondani a KISZ-munkáról, ez pedig meghatározta a következő feladatokat is: várjuk el a KISZ-től, hogy teljesítse az elé tűzött célokat, de ne találjanak ki a pártszervezetek új követelményeket.

Az alapkérdés — folytatta Baranyai Tibor —, hogy betölti-e hivatását a KISZ, s mindjárt le kell szögeznünk, hogy igenis betölti. A párt segédesapatának és utánpótlásának kell lennie, s elmondhatjuk, hogy ma

már a párttagság utánpótlása majdnem teljesen a KISZ soraiból kerül ki. A párt alacsony apparátusának mintegy 60 százaléka ugyancsak az ifjúsági szervezeteiből jött, s elmondható ez általában a káderutánpótlásról is. E téren a pártvezetőknek igen fontos kötelessége, hogy még jobban nézzék meg, kik kerülnek a KISZ-ből — és természetesen nemcsak a KISZ-ből — különböző funkciókba.

— Biztató az is, hogy az ifjúság, a KISZ irányításával számarányának megfelelően, sőt azon felül is kivesszi részét a társadalmi akciókból. Nagy tanulság az, hogy ha jól, konkrétan adjuk meg a feladatokat, jól is teljesítik azokat. Alj ez a munkaversenyre, a szocialista brigádokra, az építőbörökra és számos más területre is.

— Jóllehet mindez politikai tevékenység, milyen a KISZ „direkt” politikai munkája?

— Kétségtelenül vannak még tennivalók, a tagság között végzett politikai munkát lehet és kell is javítani. Tény viszont, hogy a KISZ nagyon széles körű politikai munkát végez, talán elég, ha a politikai vitakörökre, az építőbörökra, a KISZ-oktatásra utalunk. Az idősebb nemzedéknek meg kell értenie, hogy a mai fiatalok sok tekintetben képzetesebbek, mint hasonló életkorban apáik voltak — de politikai tapasztalatokban kevésbé. Ezen a területen kell nekik sokat segíteni. Nagyot lépett előre a KISZ politikai tevékenység terén az 1974. áprilisi határozat óta. Most minden KISZ-tagnak évről évre be kell számolnia arról, hogy mit tett egy esztendő alatt. A megkezdett uton tovább kell menni, tovább javítani a kis közösségek, a KISZ-alapszervezetek életét, munkáját.

— Utólag milyennek tartják a lezajlott KISZ-kongresszust?

— Jó kongresszus volt. Az ott hozott határozatokban megszabtott tennivalók reálisak, megvalósíthatók. Ezekhez kell igazítani a KISZ-munka egész felfogását. Egyébként a KISZ Központi Bizottsága legközelebbi ülésén foglalkozik a kongresszuson és előkészítése során felhozott javaslatokkal, felszólalásokkal. Témák szerint csoportosítva ezeket, eldöntik, hogy melyik tennivaló kire tartozik, mi a teendője a KISZ KB-nak és apparátusának, illetve az alsóbb KISZ-szervezetek, s mi tartozik az állami vezető testületekre, minisztériumokra stb. Hasonlóképpen foglalkoznak az elhangzottakkal a megyékben is.

Ugyancsak a legközelebbi KISZ KB-ülésen tárgyalják meg az ifjúsági rétegekkel való foglalkozás mikéntjét, hogy ez a fontos feladat kiemelkedő helyet kapjon a szervezet munkájában. Az egyes rétegek — így az egyetemista és középiskolás ifjúság — legaktívabb képviselőit választják be a réteg-bizottságokba, melyek olyan hatáskört kapnak, hogy a legmesszebbbenően cselekedhetnek az illető réteg érdekében.

— A vezetőségválasztások során mennyire cserélődtek ki a KISZ-vezetők?

— Természetesen voltak cserék, a mozgás megfelel az élet törvényeinek, hiszen az ifjúsági szervezet vezetőinek fiataloknak kell lenniük.

Erdei Sándor

Úgy látjuk, hogy a csere nem volt túlzottan nagyarányú. Gondot okoz viszont az, hogy sok helyen a pártszervezetek hamar „kiemelik” a jól dolgozó KISZ-titkárokat, akiket a pártvezetőségekben, az apparátusban is jól tudnak foglalkoztatni. Javasoljuk, hogy ne cseréljék ilyen gyakran a KISZ-titkárokat, maradjanak néhány évig a helyükön, ha jól végzik munkájukat. A pártszervezetek viszont küldjenek tapasztaltabb, a fiatalokat vezető kádereket a KISZ-be, hogy segítsenek olyan területeken, ahol valóban szükség van tapasztalatokra, mint például az oktatás, a sajtó és még egy sor feladatokról teljesítésében. Elsőrendűen fontos, hogy ne „felülről” kezeljék ezeket az elvtársak a fiatalokat, hanem nagy türelemmel, megértéssel foglalkozzanak velük. Az utóbbi időben a párt Központi Bizottságának és Politikai Bizottságának tagjai rendszeresen keresnek föl ifjúsági rendezvényeket, válaszolnak a fiatalok kérdéseire. Ezt a módszert keressék az alsóbb pártszervezetek is! Az ifjúsági parlamenteken vegyenek részt a megyék, városok, járáások felső vezetői.

— Emiatt, hogy a párt utánpótlását a KISZ-tagságból nyeri. Hogyan alakul ez az utóbbi időben?

— Nyíltan megmondom: a pártszervek e téren nem érdemelnek dicséretet. Nem figyelnék eléggé a fiatalokra. Sok munkásfiatal dolgozik becsülettel, sőt kiemelkedően, de tartózkodóbb annál, mintsem maga kérje a pártba való felvételét. Az ilyen fiatalokkal a pártszervezeteknek kell foglalkozniuk, előkészíteni őket a párttagságra. Az egyetemeken javult ugyan a pártépitési munka, de még sok a teendő. Ott olykor tekintélyféltes és különböző, hasonló okok játszanak közre, hogy a hallgatók közül alig vesznek fel új párttagot.

— Visszatérve a munkásfiatalokra: hogyan látja az üzemi négyesekben a KISZ helyét és szerepét?

— Tapasztalatunk az, hogy sok helyen még mindig kihagyják az üzemi képviselőket a KISZ képviselőjé. Ezzel nem értünk egyet. Ebben az esetben nincs lehetőség arra, hogy a KISZ konkrét feladatokat kapjon és tolmácsolhassa gondolatait. Az üzemi négyesök mindenütt az irányítás operatív eszköze, de nem a kollektiva ügyeit eldöntő, demokratikus fórum, és nem pótolhatja azt. Mindenütt el kell érni, hogy a KISZ képviselve legyen az üzemi négyesökben, ebben is legyen segítségére a pártszervezet.

— Végül: a pártszervezetek és a velük azonos területen dolgozó KISZ-szervezetek együttműködése, a pártirányítás hogyan valószínűleg meg legjobban?

— Erre receptet adni aligha lehet, hiszen mindenütt a konkrét feladatok szabják meg a tennivalókat. Ami viszont ennek a szervezeti részét illeti: a pártszervezetek hívják meg a vezetőségi ülésekre és a fontos kérdéseket tárgyaló taggyűlésekre a KISZ-titkárokat, akkor is, ha azok nem párttagok. Ami pedig az ifjúsági szervezet helyi vezetőseit illeti: szokjanak le arról, hogy mindig és minden területen a titkár dolgozzon. Legyen kollektív a KISZ-vezetőség munkája. Mindenki annyit dolgozzon, amennyi feladat köréneki jó ellátásához kell vagy még egy kicsit többet is. A párttitkárok, kommunista vezetők pedig ismerjék meg a KISZ-kongresszus anyagát, s igyekezzenek a lehető legtöbbet segíteni a KISZ-nek, a párt segédesapatának az ifjúsági szervezet önállóságának megsértésének nélkül — fejezte be nyilatkozatát Baranyai Tibor, az MSZMP KB osztályvezetője.

Várkonyi Elemér

Akadnak „vegyes barátságok” is

ÉRETTSGIZETT FIATALOK A BRIGÁDBAN

Különös helyzetet mondhatnak magukénak azok a munkások, akik érettség után mentek el szakmát tanulni, hisz a brigádokban szinte mindegyikük egyedül áll gimnáziumi végzettségével.

Sokan munkásszállón laknak s a napi „robot” után hazatérve eléggé magányosok. Főnökeik többnyire régi vágású „szakma öregjei”, s bárhol is kerülnék, a nivelláltabb, igényesebb élet vágyával többnyire egyedül maradnak, legalábbis ők úgy érzik. Már is leszögezzük, hogy ezt az irást nem is iskoláztak és kevésbé isko-

lázottak ütköztetésének szánjuk, hiszen jól tudjuk, hogy az érettségi nem mindenkint tesz érette, míg a gimnáziumi, szakközépiskolai padok koptatása nélkül is lehet valaki igényes, intelligens. Azt szeretjük volna, ha kiderül: ilyen körülmények között mit jelentenek az eltöltött gimnáziumi évek. A brigádban egymáshoz „szelidülnek-e” az érettségizettek és a többiek, együtt töltik-e szabad idejüket stb. Ilyen s ehhez hasonló kérdésekkel fordultam az „illetékesekhez”, akik életérzésükről képet nyújtva mesélték el élményeiket, gondolataikat.

— Itt valóban csak két variáció lehetséges — veszi át a szót másik újdonsült ismerősöm —, egyedül maradni és tartani a színvonalat, vagy elkeveredni és feladni az igényeket. Általában ez szokott történni itt az emberekkel. Ha kiválok közülük, akkor kikezdenek. Nem egészséges ez sehogysem. Pedig igazán nem akarom megjátszani magam. Már három hete fáj a lábam, de nem merek elmenni az orvoshoz, mert akkor azt vágnák a fejemhez, hogy szimulálok, mert bűdös a meló.

— Még diszkóba is hiába hívom őket — folytatja a telefonhálózat-építő —, nem jönnek. Moziba se nagyon. A nőszérszről vagy lemondtak már, vagy nősek. Egyedül nem állíthatok oda három

lányhoz, mert a lányok persze falkában járnak.

— Akinek elég az, hogy „hazaszambázik a melóhelyéről és kisámfázza a horpaszt”, az jól érzi itt magát. En nem.

— A múltkor Békéscsabán dolgoztunk egy hónapig — meséli a következő illetékes —, de közülünk csak én mondhatom, hogy megismerem a várost. Majd negyven év múlva mondják az unokáinknak, hogy jól ismerik Békéscsabát (hisz dolgoztak is ott), de nem lesz rá joguk. Szóval egyáltalán nem rózsás a helyzet. Tartalmasabbnak kellene tenni ezt az életet. Mert ez nem az érettségizettek fizimiskájára van faragva. En nem hibáztatom a brigádtársaimat, hogy nem úgy élnek, mint én, hisz azt korábban is gondoltam, hogy magányos leszek közöttük. Összintén szólna régebben még rosszabbra számítottam. A jövőben velem hasonló emberek között szeretnék dolgozni, hogy ne csak a pénz, hanem a körülmények, a társak is „rámszabottak” legyenek.

„Északai” műszak

— En az egyik nyáron egy hónapig kútfúró brigádban dolgoztam — kezdi a társaság újonnan érkezett tagja —, ahol a mester a meló után rám bízta az adminisztrációs feladatokat is. Ezzel az ő teendőim erősen megközelítettek a nullát. Mindig nagy vehemenciával diktált nekem, a „nadrágos titkárnőnek”. „Északai műszak.” S én körmöltem rendesen a grammatika szerint: északai műszak. — Mi az istent keres ott az a j betű? — kiabált. Hiába magyaráztam neki, ő azzal nyugtatott, hogy nem leszek elkényeztetve, ha megjárjam a fejem, s írjam csak, amit ő diktál. Erre nem vállalkoztam, nem volt gusztusom a sük-sükölős nyelvtanhoz, s kértem, hogy mentsen fel a „titkárnői” teendők alól, mert alkalmatlan vagyok rá, s engem nem is fizetnek érte. Mondanom

sem kell, hogy a hátralevő idő alatt sehogysem fért tőlem.

„Békés egymás mellett élés”

Az élmények mesélését befejezve szabadkozott, hogy nem vádaskodni akartak, s korántsem mondják azt, hogy minden érettségizetlen munkatársukra ráhúzó ez a kritizált séma. Ez így igaz. Am ha méltányosok akarunk maradni, több szót kell ejtenünk a másik fél igazáról is. Nem tagadhatók le azok a feszültségek, amelyek a középiskolát végzettek és az érettségivel nem rendelkezők között érezhetők, de eltűlni, túlhangsúlyozni sem szabad ezeket. Az ellentétek egyébként nem olyan nagyok és ritkábban jelentkeznek, mit korábban gondolni lehetett. Érdekes, hogy a „csak” szakmunkásként végzett emberek nem panaszkodtak az „érettekre”: hogy nincsenek problémák, vagy csak nagyvonalúságból nem „árukkodtak”, nem lehet tudni. Viszont mindkét fél beszámolt „vegyes barátságokról” is, amelyekben (érdekes módon vagy természetesen?) példásan megértik egymást a munkatársak, anélkül, hogy a több padot koptatott kollégának olyan mélyre kellene bocsátkoznia. Egyáltalán nem a „lekerekítés”, hanem a teljesebb, hitesebb kép megrajzolásának célja diktálja ezeket a gondolatokat. Állást foglalni valamelyik oldalon nem akarunk, hisz azt szeretnénk, ha nem lennének egymással szembenező oldalak, s bizunk abban, hogy a jövőben (a mágneses pólusokhoz hasonlóan) vonzani fogják egymást a „különböző töltésű” csoportok. Ervényes receptet a „békés egymás mellett élés” ideális megvalósítására persze nem tudunk adni. Pedig erre törekedni kell, s ők ezt nagyon jól tudják.

Erdei Sándor

Beilleszkedni vagy kiválni?

— Sokféle érettségizett ember van — kezdi egy telefonhálózat-építő. — Vannak olyanok, akik könnyen akklimatizálódnak, másoknak ez sehogyszem sikerül. En például nem érzem jól magam ebben a brigádban. Nem tudom magamévá tenni azt az „életesszéményt”, amit meló-társaimtól látok. Nekem az nem tetszik, hogy egy melós élete csak ennyi legyen: ha elvesszi a munkáját, kis lábasakjában megfőzi a vacsorát, s már tv-nézés közben el is alszik. Itt a szállóban van szauna, úszómedence, olvasóterem, de egy sincs kellőképpen kihasználva. Szinte csúfólják érte az embert, ha minden este alaposan lefürdik.

— Vannak idős szakik, akiknek a kisujjában van az egész szakma, s ha te véletlenül nem tudsz valamit, akkor rögtön kikézik az érettségit. — Hát neked ezt tudnod kéne! — Mióta leszereltem, másképp viszonyulnak hozzám. Nem azért, mert katona voltam, hanem mert sokat változtam. Levetkőztetem azt a „különcségemet”, hogy nem iszom a munkahelyen; most, ha nyújtják a szeszkót, kapok utána. Ha főzünk, velük pucolom a hagyományt, szóval együtt „flamozunk” (eszünk). Azóta szeretnek, mióta azt hangoztatom: „minek élünk, ha nem isszuk meg a napi másfél li-

Egyedül nem megy

— Még diszkóba is hiába hívom őket — folytatja a telefonhálózat-építő —, nem jönnek. Moziba se nagyon. A nőszérszről vagy lemondtak már, vagy nősek. Egyedül nem állíthatok oda három

Nyíradony: Monológ a közepesről

Osztályozni? Ilyet bizony jó régen csináltam. Tizenkettedik éve igazgatom a nyíradonyi Móróc Zsigmond Művelődési Házat, előtte tanítottam. Akkor volt dolgom érdemjegyekkel. Ha most mégis értékelni kellene a munkánkat, közepes adnék. Nemigen hiszem, hogy kijötte volna az értékelési gyakorlatból, egyszerűen arról van szó, hogy most ennnyit tudunk. Sajnos, nem többet, de az is bizonyos, hogy nem kevesebbet. A megyei művelődési központ sok szempont figyelembe vételével elkészült értékelése

szabad idejét. A művelődési ház ezzel szemben rideg, sivár, nemigen csábítja itteni időtöltésre az embereket. Húsz éve került tető alá az az épület, és azóta lényeges változtatás nem történt rajta. Van egy nagyterem, klubhelyiség, két szobácskában igen szűkös és egyéb helyiség nekünk. A gazdasági ügyek intézőjével és az előadóként dolgozó dr. Bogár Árpádnál hárman tartjuk a frontot. Van már ugyan egy terv az átalakításra, de a megvalósítása öt-hatmillió forintba kerülne. Kár, hogy

amely eddig kihasználatlan volt. Nem várok persze sokat az átalakítástól, tisztában vagyok azzal, hogy a kellemesebb környezet legfeljebb néhány százalékkal növeli meg a művelődési ház látogatóinak számát. Az itteni emberek munkában és körülményben elfogadják az újat, de szokásban és belső igényben a régihez kötődnek. Ami engem illet? A tizenkét év, minek tagadnám, kissé elfájtja, elfárasztja az embert. Sok a kudarc, nem nagy sikertelenségek persze, hanem inkább apró kellemetlenségek, de rengeteget lótt-fut az ember, mire összehoz valamit. A tanári pálya kétségtelemű látványosabb, már tudniillik, abban az értelemben, hogy hamar elől, van-e a pedagógus munkájának eredménye. Tekintély? Ezen sem gondolkodtam eddig. Van aki elismeri a népművelői munkát, van, aki nem. Ez a kettősség a gazdasági szervekre is jellemző. Az egyik jó partner a közművelődés terén, a másik kevésbé. Jó az együttműködés a KEMIKÁL-lal az építő- és vegyiparok gyártó vállalat itteni gyáregységével. Az ott dolgozó brigádtagok rendszeresen részt vesznek a Korunk Valósága vetélkedőn, területi döntőt is nyertek már. A Ruhagyár két éve működik, ott is indul valami...

„Hárman tartjuk a frontot” (Fotó: Pálóczy)

alapján jobb minősítést kapunk. Tavaly a hatodik-hetedik helyre kerültünk a hajdú-bihari művelődési házak között. Korábban a harmadik, három éve pedig az első volt az intézményünk ebben a kategóriában.

Akkor ez most leszálló ág? — kérdezhetné, és be kell vallanom, hogy ha grafikonon kellene ábrázolni a munkánkat, a háznak a közönségre gyakorolt hatását és a nagyközönség közművelődési életében játszott szerepét, nemigen az iv csúcsa vagy felfelé futó vonala jelezne 1981 novemberét. Miért, miért... Sokszor feltétem én is magamnak ezt a kérdést. Sok mindent nem tudunk megcsinálni, amit kellene. A közönség érdektelensége miatt nem tudjuk fogadni például a Csokonai Színház társulatát. A műsor megszervezése pedig nem afféle népművelői ötlet volt, hogy Szilágyi György művelődési ház igazgatója kitalálta és akkor hadd jöjjön a közönség. Maguk a helybeliek hiányolták, rákérdezve több fórumon is, miért nincs színház a faluban. Elkezdődtek szervezni, nem is rossz propagandával, mert kiplakátoltuk és napokon keresztül bementünk a „hangosba”. Aztán volt két előadás, az egyiket talán nem éppen idevaló darab, de a másik igazán jó műsor volt. Harmincan ha megnézték...

Nagyon színvonalas műsor és igazán jó nevek kellene ahhoz, hogy ide tudjuk csalogtatni az embereket a televízió előtt. Ebben közrejátszik az is, hogy aki otthon marad esténként, az neki tetsző hangulatos környezetben, kényelmes foték, szőnyegek, függönyök enterrőjében, tehát valóban otthonosan töltheti el a

nem mindegyik községit vettető támogatja egyformán. Körülbelül egymillió forintot terveztek a felújításra. A megyei tanács művelődési ügyi osztálya az ügy mellett van, ígéretet tettek arra, hogy elsőként terjeszteni kell bennünket az Országos Közművelődési Tanácshoz.

Tervek? Sok múlik itt a felújítás sorsán. Ha megvalósulna, én is nagyobb kedvet kapnék a munkához. Teljesen átépülne az egész ház, még a padlástér is,

Lejegyezte: Juhani Nagy János

Kulturális kitekintő

Egy hétvége Budapesten

Sokféle kulturális esemény kínálta magát, ha az ember arra vállalkozik, hogy egy hétvégét a fővárosban töltsön. Érdekes volna tudni, hogy az ilyen alkalmakkor hányan kerekednek fel például Debrecenből, megnyíran szomjazzák fáradság és áldozatok árán is azokat az élményeket, amiket Budapest művészeti napjára ígér. Tartok attól, hogy egyre kevesebben: nehezedik az élet, mind körülményesebb és költségesebb az efféle szellemi kirándulások megszervezése. Ezt pótlóan, lehetőségeink szerint időről időre igyekszünk beszámolni fontosabb eseményekről; ezúttal két kiállításról és egy színházi előadásról.

Hajdúság-Hortobágy

A Vörösmarty téri Csontváry teremben november 5–19. között hajdúsági vonatkozású bemutató járja a közönséget: a hajdú-böszörményi nemzeti művésztelep anyagából nyílt kiállítás és vásár. A hangsúly az utóbbin van, mert a böszörményi múzeum felküldött képeiből azok kerültek a falra — néhány kivétellel —, amelyeket előadók szántak. A terem dolgozó elmondta, hogy a közönség szereti a tematikus bemutatókat — legközelebb az erdők világát állítják a középpontba —, s a hajdúsági anyag iránt is nagy az érdeklődés. A műveket a Képzőművészeti Alap szűrtte, és a Képcsarnok Vállalat forgalmazza. A mintegy 50 kép együttese már az első héten elkel; még Zalaegerszegről is akadt vásárló. Elsősorban Bod László, Dér István, Kurucz D. István, Moldován István festményei a keresettek, de vásároltak képet Egerházi Imréről is.

A falakon látható műveket nemcsak a tematikai rokonság, hanem az is összefűzi, hogy alkotójuk tagja volt a hajdúsági nemzeti művésztelepnek. A vendégművészek mellett hajdú-bihari festők — Bíró Lajos, Madarász Gyula, Maghy Zoltán, Bényi Árpád, Józsa János, Szabó László, Szilágyi Imre — képei is szerepelnek a kiállításban, bár némelyüké, például Bíró Lajosé, már magántulajdonban vannak. Mivel a bemutató elsősorban kereskedelmi jellegű, nincs értelme, hogy tartalmi vonatkozásairól is szóljunk. Ezt évről évre megesszük a böszörményi kiállítások alkalmával. Talán érdekesebb, ha minden kommentár nélkül leírom, milyen áron forgalmazza a Képcsarnok Vállalat a művésztelep tagjainak képeit. Íme: Bod 13 400, Egerházi 5900, Hézsó 8680, Kurucz D. 22 800, Madarász 3620, Maghy 9890, Bényi 8680, Józsa 2540, Szabó 3990, Szilágyi 3990, Dér 8680, Fülöp 7810.

Háromgarasos opera

Ami azt illeti, ha valaki a hét végén budapesti színielőadást is látni akar, kevés rendkívüli produkció közül választhat. Nem sikeredett túlságosan izgalmasra az idei évadkezdés: a kritikák középszerű darabokról, rutinszerű rendezésekről tudósítanak. (Jegyet persze így sem lehet kapni semmire.) A tétova előadások közül a híradások szerint magasan kiemelkedik Brecht Háromgarasos operájának bemutatója a Nemzeti Színházban. A lelkendező, olykor euforikus hangú beszámolóik mindenekelőtt Jurij Ljubimov kongeniális rendezéséről és három színész — Garas Dezső, Töröcsik Mari, Udvaros Dorottya — remek játékáról áradoztak.

Nem vagyok abban a szerencsés helyzetben, hogy láthattam volna, miként rendezte Bertold Brecht saját darabjait — így hát a kongenialitás ügyében nem tudok ítékez-

ni —, de az mindenesetre máris megjósolható, hogy ez az előadás az évad egyik legjobb munkájának számít majd, s valószínűleg maga Brecht is elégedett lenne vele. „A Háromgarasos operában a világszerte tapasztalható devalvációról szerelnék szólni, arról, hogy voltaképpen semmi más sincs elegendő — írja Ljubimov a műsorfüzetben. — Ez az általános jelenség nem csupán materiális jellegű, hanem a lelki világ, az emberi értékek devalvációjára is vonatkozik. Félt, hogy az életben minden érték veszti. Ugy értem, ez a darab igazi mondanivalója. A közönség ezt tréfának tekint, tapssal fogadja, és igyekszik olyan képet vágni, mintha minden a megfelelő, helyes vágáson haladna. Én ellenben arra szeretném a nézőket ráeszméltetni, hogy kényelmes elégedettségük nem megalapozott.”

Ennek bizonyítására a rendező olyan színpadi teret és stílust teremtett, amely lépten-nyomon figyelmezteti a nézőt a játék játék voltára — tehát a brechti intenciók szerint alkalmazza a megértéshez szükséges elidegenítési folyamatot —, ugyanakkor az intellektuális és érzelmi hatások váltakozásával az elidegenedés és az azonosulás elmentését az egész előadás katartikus jellegében oldja fel. Mindezt annyi ötlettel teszi, hogy a néző csak ámul a fantázia ily bő áradása láttán. A díszlet — a lerobbant emeletes autóbusz — egyszerre konkrét és szimbolikus jelentésű, amely előtt három korlát tologatásával jelzik a helyszínek váltakozását. Az már természetes, hogy Ljubimov óraműszerű pontossággal, a legapróbb részletekre kiterjedően állítja a csapatmunkát az előadás szolgálatába úgy, hogy közben azért teret enged remek kabinetalakításoknak is. És Garas Dezső meg Udvaros Dorottya valóban óriási: vérbeli komédiások.

Magángyűjtemény

Vasárnap délelőtt, főtt a várban. Az idő hűvös, mégis rengeteg a turista a Mátyás-templom és a Halászbástya környékén. Fel-tűnően sokan veszik az irányt a Nemzeti Galéria felé is, pedig a restaurálás miatt most körülményes bejutni az épületbe. Oda-bent szinte tömegnek hat a látogatók sokasága: úgy látszik, ez a műzeumlátogatás ideje.

Van is mit nézni, akár több napon át. A földszinten Stróbl Alajos szobrai és Bartók-émlékiállítás; az első emeleten a nagybányaiak, a másodikon a Magyar művészet 1830–70 között című kiállítás, a harmadikon pedig válogatás magángyűjteményekből. A legkevesebben az egyébként nagyszabású és átfogó igényű Bartók-anyagot nézik — már végét járjuk a centenáriumnak —, a legtöbbben a magángyűjtemény felé áramlanak.

Ez a kiállítás igazi sláger. Nem is a rendkívül gazdag, 15–18. századi németalföldi, francia és olasz anyag a felfedezés benne — legfeljebb elcsodálkozik az ember, hogy ilyen sok régi érték van magánkézben, hanem a 19–20. századi magyar gyűjtemény. Ferenczy, Rippl-Rónay, Csontváry, Derkovits, Csók, Szőnyi, Nagy, Kondor, Országh, Deim, Korniss — a modern magyar festőművészet története jelenik meg a képeken kronologikus sorrendben. Közülük olyan ismert alkotások, mint Csontváry: Sétakocsikázás, Derkovits: Szőlővész, Szőnyi: Eső, Kondor: Darázs király. Amiket eddig jörszível csak reprodukciókból ismerhettünk.

A néző ámul e gazdagság láttán, majd lefelé ballagva észbe jut saját papírtapétás lakása. A földszinten megvesz két újabb posztert; még van otthon hely a falon.

Turi Gábor

A műfordítástól a szexológiáig

A GONDOLAT KIADÓ ÚJDONSÁGAI

(A MŰFORDÍTÁS MA)

Az utóbbi idők egyik legjelentősebb s várhatóan nagy érdeklődésre számot tartó könyve az a tanulmánygyűjtemény, amely a műfordítás kulisszatitkaiba és hazai gyakorlatába avatja be az olvasót. A 29 tanulmány többek között foglalkozik a fordítás helyével és feladatával a magyar irodalomban, a műfordító természetrajzával, a fordítástudományról, a mesterség történelméről, a felszabadulás utáni magyar műfordítás történetéről és konkrét példákon bemutatva a fordítás különböző területeivel. A középpontba kerül a fordítás és a versfordítás keverése, s a szerzők között találjuk Göncz Árpádot, Somlyó Györgyöt, Vas Istvánt, Tímár Györgyöt, Eörsi Istvánt és Rákóczi Sándor szerkesztette.

(NEMETH LÁSZLÓ UDVTANA) Ugyancsak sikerkönyvnek ígérkezik Sándor István Németh László

üdvöndő bemutató munkája. A szerző arra vállalkozott, hogy Németh László tanulmányainak, drámáinak, önvallomásainak tükrében elemezze és felfejtse a huszadik század egyik legjelentősebb magyar írójának eszmerendszerét. Az idea keletkezéstörténetét és megnyilatkozási formáit vizsgálva eddig még ismeretlen adalékokkal gazdagítja a hatalmas életműről kialakult ismereteket.

(FICHTE IRÁSAI) A Gondolkodók sorozat legújabb kötete. J. G. Fichte filozófiai rendszeréről és gondolkodói fejlődéséről kíván összefoglaló képet adni. Fichte filozófiája fontos láncszem a dialektikus gondolkodás fejlődésében, de egyes gondolatai közvetlen mondanivalót is hordoznak számunkra, elsősorban az által, hogy az emberi tevékenység, aktivitás döntő jelentőségét hirdetik. A kötet a tudományról, a természetjogi alapjáról, az

ember rendeltetéséről és a kor alapvetéséről értekezései tartalmazza. (SCHWEITZER ÉLETE) Második kiadásban lát napvilágot a híres orvos és orgonaművész, Albert Schweitzer életéről és gondolatairól önéletrajz. Egy rendkívüli ember pályafutása elevenedik meg az izgalmas könyv lapjain: mint ismeretes, Schweitzer 1915-ben hátat fordított az európai civilizációnak, hogy Afrikában missziót létesítsen a színes bőrűek gyógyítására. Vállalkozásának egyedülállóan érdekes dokumentuma ez a könyv, amely ezenkívül zenei értekezéseit is tartalmazza.

(BESZÉLGETÉSEK A SZEKRŐL) Manapság egyre több könyv jelenik meg a szexológia témakörében, s mind gyorsabban vevőre talál. Bácskai Júlia és Bóna János köteté sajátos formában foglalkozik a sokáig tabunak számító problémával. A főváros két perem-

kerületi klubjának fiataljaival folytatott beszélgetések alapján szól az emberi kapcsolatok etikájáról, a barátságról, az érzelmeiről, a szexről, az önismeretről. Az izgalmas beszélgetéseket jól megválasztott vers- és novellaszívekkel, szakirodalmi idézetekkel szembesítik, így segítve a gondolatok teljesebb kibontását.

(AZ OSMÁN CIVILIZÁCIÓ) 1453-ban hódította meg Mohamed szultán Bizánc városát, s csatolta hozzá ahhoz az oszmán birodalomhoz, amely évszázadokon át Magyarország sorsában is meghatározó szerepet játszott. Bernard Lewis londoni történészprofesszor Isztambul és az oszmán civilizáció című könyvében a nagy birodalom tündöklésének három évszázadáról ad áttekintést, megismertetve az olvasót a város és a birodalom belső viszonyaival, kultúrájával, vallásával.

Asszonyok válás után

Megjelent az 1982-es Kincses Kalendárium

Elmúltak már azok az idők, amikor a Kincses Kalendáriumot a hosszú téli estékre, az idős parasztembereknek ajánlották a unaloműző olvasmányul. Változott a vidéki életmód, változtak az emberek, és megváltozott a kalendárium tartalma is: városos és falun minden nemzedéknek érdekes és hasznos ismeretanyagokat közöl, ugyanakkor szórakoztat is.

Bizonyágképpen csak néhány téma az 1982-es Kincses lapjairól: Ember a mélyhűtő szekrényben. Címerek és zászlók. Hajógyári lakatból munkás. Moldova György: Kertész úr történetéből. Ancsel Éva: Isten őrizz az erkölcsi kódexektől! Asszonyok válás után. Buga doktor: A füves gyógyítás királynője. Hazai várak. Kaszkadőrök mutatványai. Okos kutyák. Eji zene, szerenád. Ingatlanvásárlás: mi mindent jó tudni?

debreceeni tejüzembe, or, felvesszük: hűtő-
kezelőket, gázka-
t, villanyvezetékeket,
elektronikai mű-
eletromostargonca-
nyvívezetőket, elect-
na-vezetőket, elect-
alános iskolai végezt-
kma nélküli 18 éven
lokot betanított mű-
zpont- és vízkezelői
be, az üzemi mosodá-
shoz és ebédkihór-
betanított és segéd-
Jelentkezés: Pos-
t, régi tejüzemben.
böszörményi Övön-
zet felvételt hirdet
őntüves-fűtő, egy fő
5, egy fő takarító
Jelentkezés az intézet
agazgatójánál,
ceni Égítőipari Válla-
teli és Égítéstechni-
szelleg és legalább 3
korlattal rendelkező
rvezőt alkalmaz.
Jelentkezéssel a sze-
szállyon. Cím: Deb-
re, u. 9-11. sz.

épületgépész mű-
számolásban jártas
Levelet a kiadóba
1981. jellegre kérjük.
nk asztalosokat, hi-
kat, tetőfedőket lágy-
segéd munkásokat,
é építőanyag-raktá-
nyezőket a gyárhoz
Jelentkezés: Kaba-
I. u. 11. sz.

üket alap + prami-
sel veszi fel a Piaci
r. Rákóczi u. 14.
Szakmunkásképző In-
tő segédmunkást fel-
tára. Jelentkezés: tan-
tónéi, Budai E. u.

vel tudatjuk, hogy
ok férjem, szeretet
k. nagyapánk, apór-
unk, testvérem és
rokonunk,
NAGY ISTVÁN
ember 13-án 88 éves
hosszan tartó beteg-
sége után elhunyt.
Drága halottunkét
ember 20-án, péntek-
lőtt 10 órakor ve-
gso búcsút a Közte-
o. 2. számú rava-
néből egyházi szer-
zerint a gyászoló
Lakás: Debrecen,
11. sz.

ntól megtört szívvel
hogy drága nő-
nk, anyósunk, nagy-
édnagymama-
nk, HORNKOVICS
ANGYAL FERENCÉNE
né 2012. szeptember
16. éviében, hosszú,
fájdalmas, de végül
1981. október 13-
n, csütörtökön 14.30
órán, a Köztetők I. ó-
ráján, 83. sz. termé-
ben szertartás szeri-
nt, a Lakás: Deb-
re, J. u. 23. sz.

adjuk hírül mind-
akik ismerték, sze-
gogy

LAH JÁNOS,
nember drága jó fér-
tvérem, sógorunk,
győzőnk, bátyánk,
tí Fizikai Intézet
mechanikus, éle-
vében elhunyt. Te-
1981. november 20-án,
15 órakor lesz a
1. o. 2. sz. ra-
ból. Felesége és a
család.

mondunk köszö-
nek azoknak, akik felejt-
ésedanyáink, nagy-
édnagymamáink,
KOZDI JÁNOSNE
megjelentek és fá-
n osztoztak. A
család.

et mondunk mind-
akik felejtettek

IFJ.
FERENC ISTVÁN
megjelentek, ravá-
zoru, virágot he-
mélyszóval bántá-
szóval osztoztak.
család.

es fájdalommal tu-
gy szeretet, fér-
apánk, drága gyer-
felejtettek, test-
óroknak, vőm, sze-
gnak,
ÁGYI GÁBOR,
az. Autójavitó v.
12 óráig.
33 éves korában
tt, türelmemmel vi-
gsgében elhunyt.
alottunk temetése
mber 20-án, péntek-
2 órakor lesz a
Köztemető I. o. 2.
lőző temetői a gyá-
zást szerint. A pol-
y. Lakás: Deb-
re u. 4. Előző la-
egelő 1071.

Anglia-Magyarország 1-0 (1-0)

Labdarúgó világbajnoki selejtező mérkőzés, Wembley stadion, vezette: Konrath (francia).
Anglia: Shilton — Neal, Mills, Thompson, Martin — McDermott, Robson, Brooking — Coppel (Morley), Mariner, Keegan.
Magyarország: Mészáros — Martos, Bálint, Garaba, Tóth — Müller, Csapó (Szántó), Sallai — Fazekas (Kerekes Gy.), Töröcsik, Kiss.
Góllövő: Mariner.

SÚLYEMELÉS — SERDÜLŐ OB

Karsai Tibor aranyérmes

A fővárosban bonyolították le a serdülő súlyemelő országos egyéni bajnokságát. Hajdú-Bihartól nyolc versenyző volt jogosult a részvételre — hét debreceni (a sportiskolából) és egy hajdúsoboszlói (a Gázlángból). A debreceniek közül Karsai Tibor arany-, Ecseti Lajos, Lencsés Tibor és Uzonyi Attila ezüst-, míg Mohácsi Zoltán bronzérmes lett. A D. Sportiskola versenyzőinek eredménylistája:

Az aranyérmes Karsai Tibor

44 kg (8 induló). Bajnok: Karsai Tibor 127,5 (37,5, 70). (Edzője: Bethlen Ferenc.) — 48 kg (8): 4. Nagy 145 (67,5, 77,5). — 52 kg (11): 2. Ecseti Lajos (75, 90), 10. Széll (Gázláng) 122,5. — 56 kg (12): 6. Molnár 155 (70, 85). — 75 kg (10): 3. Mohácsi Zoltán 212,5 (95, 117,5). — 82,5 kg (10): 2. Lencsés Tibor 220 (95, 125). — +82,5 kg (11): 2. Uzonyi Attila 252,5 (110, 142,5).

Uzonyi a sakkításban 95-ről 110-re, a lókezésben 120-ról 142,5-re, összetettben pedig 215-ről 252,5 kg-ra javította a megyei ifjúsági csúcsot.

SAKK

Statisztika-DUSE 9:5

A sakk OB I. utolsó előtti fordulójában a DUSE Budapest játszotta bajnoki mérkőzését az elcsoportban tanuló Szakiskolával. A találkozó a fővárosi együttes biztosan győzött 9,5 arányban.

Az utolsó fordulóban a DUSE a KGM Vasas csapatát fogadja, a debreceniek vetélytársai közül a Török és a Volán ellen mérkőzök, míg a Pécs a bajnokságra törő MTK-VM együtteséhez utazik. Bajba kerülhet még a Tipográfia is, hiszen a listavezető Bp. Honvéd ellen keveset pontja van kilitása. A DUSE helyzete kedvezőnek tűnik, s 5-6 pont megszerzésével biztosan elkerülheti a kiesést. Pontgyűjtés esetén az egymás elleni eredmények számítanak: az Universitas a Pécs és a Török ellen is nyert. A bajnokságtól két csapat búcsúzik.

Az első három óraban a legtöbb táblán még tudtak tartani az egyensúlyt a DUSE sakkosai, de aztán a fővárosi mesterek sorra nyerték játszmáikat. Az első négy táblán szereplő debreceni sakkosok közül csak Kovács L. tudott pontot szerezni, aki bonyolult középjátékban felülkerekedett és győzött. Emődi, Filep és Bánfalvi vereséget szenvedett. A középtáblán Kovács dr., Forgács és Siklósi fél-fél pontot szerzett, Tóth vesztett. Az utolsó öt táblán kiegyensúlyozottak voltak az erőviszonyok, Deák pozíciós leszorítással, Domokos pedig szép bástyaáldozatos kombinációval győzött, Borsavölgyi döntetlenért el. Halász, Balogh és Kámán pedig vesztett.

A bajnokság állása: Bp. Honvéd 104,5 (1 fűgő), MTK-VM 106, Bp. Spartacus 101,5 (1), Volán 87 (2), BACSEP 85, KGM Vasas 80 (1), Tipográfia 79,5, Mezőszécsény 78,5, Zalaegerszeg 77,5, D. Universitas 76, Pécs 76, Török 73, Vasas 55,5 pont.

ÖKÖLVÍVÁS

Először vívtak országos döntőt az úttörők

Dőry Miklós, a Magyar Ökölvívó Szakszövetség szakfelfelügyelője: „Új korosztály lépett be az ökölvívó sportág vérkeringésébe, első alkalommal Debrecenben került sor a legfiatalabb ökölvívó országos versenyének döntőjére. Az itt tapasztalt bizonyítják, hogy nem volt hiábaválasztva az úttörőknek annak erőltetése, hogy az ökölvívást is vegyék be az úttörő olimpia programjába. Máris feltűnt néhány olyan tehetség, akik — hacsak időkönben nem hagyják abba — a jövő nagy reményeig lehetnek, s a létszám növelésével hamarosan nő a színvonal és a tehetségek száma is.”
Valóban jó küzdelmeket hozott az úttörők kénypas versenye a városi sportcsarnokban, ahol a 15 súly-

csoportban induló 56 ifjú ökölvívó 3×15 perces mérkőzéseken mérte össze tudását. A verseny színvonalát csak emelte, hogy valamennyi súlycsoportban újnepélyes eredményhirdetést tartottak, úttörő lányok közreműködésével, s a díjakat a múlt bajnokai, versenyzői adták át a győzteseknek és helyezetteknek.
A győztesek és a hajdú-bihari helyezettek.
30 kg: Seruga (Tatabánya). — 32 kg: Sohonyai Z. (Domokosváros). — 33 kg: Hirschler (Dombóvár). — 34 kg: Orsó (Dombóvár). — 36 kg: Kacsur (EVIG). — 38 kg: Konkoly (Kecskeméti SC). — 40 kg: Ákos (NYVSSC). — 43 kg: Pekete (KSC). — 46 kg: Szalma (EVUG). — 49 kg: Nagy (Bp. Honvéd). — 52 kg: Kolompár (ZTE). — 55 kg: Hajdú (Kisvárd). — 59 kg: Ledeczki (Paks). — 63 kg: Ivádi (Egri Építők). — 67 kg: Gyarmathi (Gyulai SE). — +67 kg: Pataki (Honvéd Zalaegerszeg). — 1981. november 20-án, 15 órakor lesz a

BIRKÓZÁS

Kiss-Simonka országos serdülő bajnok

A kötöttfogású birkózók országos serdülő bajnokságán Budapestén 11 debreceni versenyző indult. Ketten közülük szép helyezést értek el. 57 kg-ban Kozák (DSI) nyeredik lett, míg 53 kg-ban Kiss-Simonka Mátyás nagyszerű birkózással megnyerte a magyar bajnokságot.
A hét végén Tatabányán lesz a szabadfogásúak versenye, melyen megynket 12 birkózó (11 a D. Sportiskolából és 1 a Püspökkladányi MÁV-ból) képviseli.

Egyetemi sport

Pécsett rendezték meg a hazai tudományegyetemek hagyományos kispályás labdarúgó tornáját a Hattvani István Kupáért. Az oktatók, dolgozók mezejében a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem együttese végzett az élen (Gáspár, Sztrik, Makray, Szóó, Münnich, Balogh, Drahos, Csende összeállításban), a diákok versenyt a szegediek nyerték, a KLTE ezüstérmes lett.
A közelmúltban a csehszlovákiai Kassán szerepelt a Kossuth Egyetem férfi és női kosárlabda-együttese, s mindkét mérkőzésen a debreceniek nyerték a vendéglátó Safarik egyetem elleni összecsapást. Az ugyancsak Kassán szervezett női röplabdatornán a KLTE együttese a hatodik helyen végzett.

Sorokban

Labdarúgó utánpótlás EB-szelejtező: Anglia-Magyarország 2-0 (1-0). A csoportelső Anglia jutott az EB döntőjébe. Magyarország lett a második.
Nemzetközi ifjúsági és serdülő ökölvívó-bajnokság a nagyváradi Crisul meghívására Romániában jártak a balmazújvárosi Lenin Tsz SE fiataljai. Veres, Gericz, Nagy és Rácz egyaránt pontozó-sos vereséget szenvedtek.
Az országos serdülő egyéni ökölvívó-bajnokságon Lovas Ernő, a D. Sportiskola nehézsúlyú versenyzője bronzérmes lett.
A junior cselgánczosok országos bajnokságán Vég (D. Dózsa) a 86 kg-ban ötödik lett.
Taróczy Balázs a 14. helyen áll a teniszeköz világranglistáján Párosban a svájci Günthard oldalán a rangsor harmadik helyezettje.

A szőke kislány sáskázott egyet, majd balra lépett, hogy kikérülje az ütést. Fejét nem tudta már elkapni, és a lépés is „félresikerült”. Pontosan beleszaladt ellenfele öklébe. Szája eltorzult, szeme mintha pillanatra fennakadt volna, orrából ömlött a vér. Egyet tántorodott, majd elterült a ring padlóján. A szurkolók felugrottak üléshelyükről. Ünnepezték a győztest.

Gyerekbunyó

nyomán történő első részalás után a mérkőzést be kell szüntetni. Az évi mérkőzés szám legfeljebb tíz lehet. Fej-k. o. esetén a verseny hat hónapig nem mérkőzhet. Tizenkét hónap alatt két ízben elszenvedett k. o. után a versenyző véglegesen eltiltandó az ökölvívástól!

A szabályok tehát amennyire tudják, védik a fiatalokat. Mégis az ember azon rágódik, vajon mennyit használ a gyerekeknek — ha mint pénteken, szombaton Debrecenben — az úttörő versenyzőknek egymást követő napon elődöntőt és döntőt kell vívniuk.
Hallom az érveket: „Fér-fias sport.” Elveszítene érdekességét, ha — például nagyon puha kesztyűk alkalmazásával — kizárólag a „vívásra” fektetnék a hangsúlyt.

„Szemtől szemben kell megmérkőzni egymással.” Itt hozzá szokhatnak a fiatalok, hogy — nem úgy mint a mindennapi életben — mindig a felkészültebb, a jobb versenyző győz. (Ebbe persze a pontozók is beleszólnak!) Nyiltságra, őszinteségre nevel. Levezeti az indulatokat, energiát. Példalázásokat is hallha-

Világbajnoki selejtezők

NSZK-Albánia 8-0 (5-0) Dortmund, 45 000 néző. Gólok: Rummenigge (3), Fischer (2), Kaltz, Littbarski, Breiter (11-esből).
Az NSZK különbözőbb meg-erőteltés nélkül lépett az albán csapatot.
Az első csoport állása

1. NSZK	7 7 0 0 29-3 14
2. Ausztria	8 5 1 2 16-6 11
3. Bulgária	7 4 1 2 11-6 9
4. Albánia	8 1 0 7 4-22 2
5. Finnország	8 1 0 7 4-27 2

Szombaton Düsseldorfban játszotta a csoport utolsó mérkőzését: NSZK-Bulgária.
Szovjetunió-Wales 3-0 (2-0) Tbiliszi, 80 000 néző. Gólok: Daraszelia, Blohin, Sengejija.
A hátralevő Csehszlovákia-Szovjetunió mérkőzés dönt, hogy Csehszlovákia vagy Wales lesz-e a másik továbbjutó. A csehszlovákoknak már egy döntetlen is elég.

A harmadik csoport állása

1. Szovjetunió	7 6 1 0 19-1 13
2. Wales	8 4 2 2 12-7 10
3. Csehszlovákia	7 4 1 2 14-5 9
4. Izland	8 2 2 4 10-21 6
5. Törökország	8 0 0 8 1-22 0

tunk arról, hogy az NDK-ban, a Szovjetunióban vagy Angliában az ökölvívást az általános iskolában is tanítják. Hogy az angolok azt mondják: „az ökölvívás a sport nemes művészet”.
Meggyőző érvek sorakoznak fel, hogy széles körű orvosi vizsgálatokkal bizonyították: az ökölvívás nem károsítja meg a fiatalok egészségét.
Papp Laci is azt mondja: ha egy ökölvívó gyenge szellemi képességű, azt nem a bunyó tette azzá, hanem már korábban is az volt. Ugyan-csak a vezető edzőtől hallottuk, milyen sok képzetlen versenyző van a felnőtt (1) válogatott keretben. Aki nem tud alapállásba felállni. Aki-nek a védekezés azt jelenti, hogy bebújik a két ökle mögé. Aki közel beharban semmit sem tud produkálni.
És mi van, ha a felnőtt versenyzőt kiütik? Hát istene, majd magához tér. De fejlődő korban levő gyerme-keinkre, utánpótlásunkra talán jobban kellene vigyáz-nunk. Vajon mennyire fel-készültek ők, ha a felnőtt válogatottak nem azok?
Nem a 13 évesek számára első ízben kiírt úttörő-olimpia ellen akarunk szólni. De a kérdésünk: van-e annyi legalább közepesen felkés-zült fiatalunk, aki a január-ban kezdődő megyei selejte-zőkön elindulhat? Lesz-e minden olimpiai súlycsoport-ban valódi versenyző? (Tehát: nem mérkőzés nélküli győ-zelmek, k. o.-k.)
Mert félek egy dologtól. Attól, hogy az egyesületek-nek érdekük lesz minél több versenyzőt elindítani. És ha boldog-boldogtalán ott les-z, talán még alaposan elver-nek néhány gyermeket.

Dombrovsky Adám

Téli sportszerek

Évről évre nagyobb lesz a különböző téli sportokat kedvelők száma. Talán divatjelenség, mindenesetre hasznos, hogy egyre többen töltik szabadságukat telente a hegyekben, ahol lehet sietni, rögzíteni, helyenként még korcsolyázni is.
A tavalyi évben igen kemény, hosszú télünk volt, lehet, hogy ezért is, minden-esetre évek óta először tíz-ezer pár sílécet értékesített a TRIÁL, s többszöröse nőtt a kereslet a rödlifélek-ből és a különböző korcsoly-lakból is. Eppen ezért az idén még inkább felkészültek: nagyobb készlettel, szé-lesebb árúválasztékkal vár-ják a vásárlókat. November elejétől folyamatosan kap-hatók lesznek árúik már az ország minden táján, de fő-leg a hegyvidéken.
Az idén kétféle rödlit lát-hatunk majd az üzletekben: a hagyományos (330-440 Ft közötti áron), és a kormá-nyozható síszánt, ami gyer-mekek és felnőtt méretben egyaránt kapható lesz 600, illetve 750 Ft-ért.
Korcsolyából négyféle kapható majd. Lesz a régi,

jól ismert kori, továbbá mű-korcsolya 27-es mérettől 41-esig, amelynek ára cipővel együtt 700-900 Ft. Kapható majd a hokikorcsolya is több színben — mint kiderült, már a lányok is keresik — ennek ára 900-1000 Ft. A választékok húsz ezer pár 175 forintos kettős kori bővíti ilyenre addig van szükség-e a korcsolyázni tanuló gyer-kekre, amíg egyensúlyérzé-kük ki nem alakul.
Sílékekkel is felkészült a TRIÁL, 41 ezer pár gyer-mek-sígaritúrát várja, hogy elkeljen. Ezek műanyagból készültek, 8-10 éves korig használhatók, és nem is túl drágák: 250 forint az áruk. Az ifjúsági és felnőttó sigar-itúrák száma tavaly óta megduplázódott, a legol-csobbak 570 forintba kerül-nek, a legdrágábbak — sí-kötéssel együtt — 2500 fo-rintba.
Kaphatóak már a több szí-nű síöltönyök a GRABO-PLAST által készített szilon, ismertebb nevén orkan anyagból, de lehet csak sí-nadrágot is vásárolni, és iga-zán gazdag a sícipők, síba-kanosok választéka is.

Röplabda NB II

DUSE-Nyírbátor 3:0 (6, 5, 3) Debrecenben lejátsszotta férfi mérkőzés. DUSE: Penyige, Tóth Z., Juhani, Szekeres, Katona, Kun. A tartalékos DUSE is könnyen győzött. Kitűntek: Szekeres és Katona.
Kőbányai Lombik-D. Kinizsi 3:0 (12, 8, 5). Budapestén lejátsszotta férfi mérkőzés. Debreceni csapat alaposan Kinizsi: Pataki, Czifra,

TOTÓTANÁCSADÓ

(A csapatok helyezése)	Népsport	Sportfog.	Rádió	Napló
1. Bem SE (13)—Eger (2)	2,x	2,x	x,2	2
2. Papp SE (8)—D. Kinizsi (1)	2,x	x	x,2	2
3. Bábólna (16)—Váci Izzó (10)	2	1,2	2,1	x,2
4. BVSC (11)—Pénzügyőr (7)	x	1,2	1,x	x,2
5. Szabaria (5)—B.-bányász (2)	x,1	1,2	x,1	x
6. Sopron (8)—Kaposvár (7)	1,x	x,1	x,1	1
7. Ascoli (12)—Milan (15)	x,1	x,1	x	2
8. Catanzaro (6)—Avellino (9)	1	1,x	1,x	1
9. Cesena (11)—Torino (13)	1,x	x	x	2,x
10. Como (16)—Cagliari (8)	x,2	x,1	1,x	x,1
11. Internazionale (3)—Roma (10)	x	1,2	x,1	x
12. Juventus (2)—Bologna (1)	1	1	1	2,1
13. Varese (1)—Sambenedetti (7)	1,x	1,x	1,x	1
14. Sampdoria (10)—Spal (12)	x,1	1,x	x,1	x
15. Pistoiese (14)—Palermo (9)	x	1,x	1	1
16. Lazio (8)—Cavese (4)	1	1,2	1	1

